

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2013 de la
CAIXA ANDORRANA DE SEGURETAT SOCIAL

Juny del 2014

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ	4
1.1. Objecte i abast	4
1.2. Metodologia	4
1.3. Marc jurídic	5
1.4. Organització i control intern	6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	7
2.1. Pressupost de l'exercici	7
2.1.1. Pressupost inicial.....	7
2.1.2. Modificacions pressupostàries.....	8
2.2. Liquidació del pressupost	10
2.2.1. Impostos directes i cotitzacions socials	11
2.2.2. Taxes i altres ingressos	12
2.2.3. Transferències corrents	12
2.2.4. Ingressos patrimonials.....	13
2.2.5. Despeses de personal	13
2.2.6. Despeses en béns corrents i serveis	14
2.2.7. Despeses financeres	15
2.2.8. Transferències corrents de despeses	15
2.2.9. Inversions reals	16
2.3. Comptes anuals	17
2.3.1. Immobilitzat	23
2.3.2. Immobilitzat financer i variació d'actius	23
2.3.3. Deutors	25
2.3.4. Inversions financeres temporals	26
2.3.5. Tresoreria i comptes financers	27
2.3.6. Ajustaments per periodificació.....	29
2.3.7. Fons propis.....	29
2.3.8. Provisions per a riscos i despeses	30
2.3.9. Creditors a llarg termini	31
2.3.10. Creditors a curt termini	31
2.3.11. Ajustaments per periodificació.....	32
2.4. Estat del romanent de tresoreria.....	32
2.5. Contractació pública	33
2.6. Altres aspectes a destacar.....	33
2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals.....	35
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS	42
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS.....	42
5. CONCLUSIONS	43
6. AL·LEGACIONS	44
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES	56

Abreviacions

LGFP: Llei general de les finances publiques

LCP: Llei de contractació pública

PGCP: Pla general de comptabilitat pública

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'article 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable dels organismes autònoms o entitats de dret públic o parapúblic, integrades, entre d'altres, per la Caixa Andorrana de Seguretat Social (en endavant CASS).

La fiscalització de la CASS forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2013, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2013.

La liquidació de comptes de la CASS corresponent a l'exercici 2013 objecte d'aquesta fiscalització va ser lliurada al Tribunal de Comptes en data 31 de març de 2014, i consta entre altres de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable del patrimoni, gestió comptable de la tresoreria, balanç, compte del resultat economicopatrimonial i memòria, que inclou el quadre de finançament amb la nota conciliant el resultat comptable de l'exercici amb els recursos procedents de les operacions, i l'estat del romanent de tresoreria.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de la CASS s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de la CASS expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del resultat economicopatrimonial i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per la CASS en l'exercici 2013 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos en l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 20 de maig del 2014.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat economicofinancera, pressupostària i comptable de la Caixa Andorrana de Seguretat Social en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei general de les finances públiques, de 19 de desembre de 1996
- Decret de 27 de gener de 1999 pel qual s'aprova el Pla general de comptabilitat pública
- Llei de contractació pública, de 9 de novembre de 2000
- Llei 17/2008, del 3 d'octubre, de la Seguretat Social i les seves modificacions posteriors
- Llei 35/2008, del 18 de desembre, del Codi de relacions laborals
- Llei 35/2012, del 13 de desembre, del pressupost per a l'exercici del 2013

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable de que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions
- Compliment de les obligacions de responsabilitat
- Compliment de les lleis i regulació aplicable
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

La CASS disposa d'òrgans interns de control que depenen de l'estructura directiva i del consell d'administració. Addicionalment existeix la figura de l'interventor delegat de Govern, que fiscalitza les operacions de l'entitat.

Existeix una segregació de funcions en concordança amb la dimensió de l'entitat, fent possible que ningú dins l'organització estigui facultat per executar i controlar la totalitat d'un procediment a més d'haver-hi signatura mancomunada.

La gestió comptable i pressupostària és portada internament per unitats organitzatives que depenen de la direcció de finances de l'entitat.

Utilitza un aplicatiu pressupostari i comptable pel registre de les operacions economicofinanceres.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

El pressupost inicial de l'exercici presenta les següent xifres a nivell de capítols:

Pressupost de despeses	Pressupost inicial	Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial
1 Despeses de personal	4.771.864,87	1 Impostos directes	195.446.524,21
2 Consums de béns corrents	2.770.788,99	2 Impostos indirectes	-
3 Despeses financeres	25.426,80	3 Taxes i altres ingressos	2.385.492,06
4 Transferències corrents	198.145.995,73	4 Transferències corrents	36.732.667,03
Despeses corrents	205.714.076,39	5 Ingressos patrimonials	3.111.652,69
		Ingressos corrents	237.676.335,99
6 Inversions reals	827.013,36	6 Venda d'inversions	-
7 Transferències de capital	-	7 Transferències de capital	-
8 Actius financers	35.698.669,72	8 Actius financers	2.663.423,48
9 Passius financers	-	9 Passius financers	-
Despeses de capital	36.525.683,08	Ingressos de capital	2.663.423,48
Total pressupost despeses	242.239.759,47	Total pressupost ingressos	240.339.759,47

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

De la revisió efectuada se'n desprenen les següents observacions:

Dèficit de finançament de les consignacions inicials de despeses

El pressupost inicial de la CASS va ser aprovat amb un dèficit de 1.900.000 euros fet que és contrari al principi d'equilibri pressupostari que estableix l'article 21.2 de la LGFP.

Derivat de l'anterior, en data 28 de gener del 2013, el consell d'administració de la CASS va acordar ajustar el pressupost de despesa del concepte 421 *Transferències per prestacions de la branca general* en un import total de 1.900.000 euros mitjançant la creació d'una reserva de crèdit indisponible núm. 200000055.

2.1.2. Modificacions pressupostàries

El quadre següent resumeix les modificacions pressupostàries que s'han tramitat durant l'exercici que han donat lloc a les previsions definitives que s'han liquidat:

Estat d'ingressos del pressupost

Capítol	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost final
1. Imp. directes i cotitzacions socials	195.446.524,21	-	195.446.524,21
3. Taxes i altres ingressos	2.385.492,06	-	2.385.492,06
4. Transferències corrents	36.732.667,03	90.187,59	36.822.854,62
5. Ingressos patrimonials	3.111.652,69	-	3.111.652,69
Ingressos corrents	237.676.335,99	90.187,59	237.766.523,58
6. Alienació d'inversions reals	-	-	-
8. Actius financers	2.663.423,48	418.003,68	3.081.427,16
Ingressos de capital	2.663.423,48	418.003,68	3.081.427,16
Total pressupost ingressos	240.339.759,47	508.191,27	240.847.950,74

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

Estat de despeses del pressupost

Capítol	Pressupost inicial	Compromisos reconduïts	Crèdits ampliables	Transferències de crèdit		Pressupost final
				Augment	Disminució	
1. Despeses de personal	4.771.864,87	-	38.484,61	5.353,00	-	4.815.702,48
2. Consums de béns corrents	2.770.788,99	-	-	25.042,46	-30.395,46	2.765.435,99
3. Despeses financeres	25.426,80	-	-	-	-	25.426,80
4. Transferències corrents	198.145.995,73	-	51.702,98	-	-	198.197.698,71
Despeses corrents	205.714.076,39	-	90.187,59	30.395,46	-30.395,46	205.804.263,98
6. Inversions reals	827.013,36	-	-	1.591,04	-1.591,04	827.013,36
8. Actius financers	35.698.669,72	-	418.003,68	-	-	36.116.673,40
Despeses de capital	36.525.683,08	-	418.003,68	1.591,04	-1.591,04	36.943.686,76
Total pressupost despeses	242.239.759,47	-	508.191,27	31.986,50	-31.986,50	242.747.950,74

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

2.2. Liquidació del pressupost

El resum dels imports retuts per l'ens es recullen en els quadres següents:

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

CAPÍTOL		(1) PRESSUPOST FINAL	(2) LIQUIDAT 2013	% EXECUCIÓ (3)=(2)/(1)	COBRAT 2013	(4) LIQUIDAT 2012	(5) VARIACIÓ 2013-2012 (5)=(2)-(4)	% VARIACIÓ 2013-2012 (6)=(5)/(4)
1	Imp. directes i cotitz. Socials	195.446.524,21	200.151.701,49	102,41%	200.151.701,49	200.618.705,01	-467.003,52	-0,23%
3	Taxes i altres ingressos	2.385.492,06	1.911.251,06	80,12%	1.896.083,46	1.980.623,68	-69.372,62	-3,50%
4	Transferències corrents	36.822.854,62	34.609.484,37	93,99%	33.502.195,14	25.080.046,44	9.529.437,93	38,00%
5	Ingressos patrimonials	3.111.652,69	2.365.998,29	76,04%	2.077.532,19	2.527.712,18	-161.713,89	-6,40%
	Ingressos corrents	237.766.523,58	239.038.435,21	100,53%	237.627.512,28	230.207.087,31	8.831.347,90	3,84%
6	Alienació d'inversions reals	-	-	-	-	-	-	-
8	Actius financers	3.081.427,16	2.454.453,32	79,65%	2.454.453,32	11.703.363,22	-9.248.909,90	-79,03%
	Ingressos de capital	3.081.427,16	2.454.453,32	79,65%	2.454.453,32	11.703.363,22	-9.248.909,90	-79,03%
	Total pressupost ingressos	240.847.950,74	241.492.888,53	100,27%	240.081.965,60	241.910.450,53	-417.562,00	-0,17%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

CAPÍTOL		(1) PRESSUPOST FINAL	AUTORITZAT 2013	COMPROMÈS 2013	(2) LIQUIDAT 2013	% EXECUCIÓ (3)= (2)/(1)	PAGAT 2013	(4) LIQUIDAT 2012	(5) VARIACIÓ 2013-2012 (5)=(2)-(4)	% VARIACIÓ 2013-2012 (6)=(5)/(4)
1	Despeses de personal	4.815.702,48	4.508.306,29	4.508.306,29	4.508.306,29	93,62%	4.501.349,35	4.505.111,92	3.194,37	0,07%
2	Consum béns corrents i serveis	2.765.435,99	1.950.536,18	1.950.536,18	1.950.536,18	70,53%	1.629.055,33	1.682.129,49	268.406,69	15,96%
3	Despeses financeres	25.426,80	1.063,44	1.063,44	1.063,44	4,18%	1.063,44	802,98	260,46	32,44%
4	Transferències corrents	198.197.698,71	196.768.754,60	196.768.754,60	196.768.754,60	99,28%	194.547.925,45	189.953.155,13	6.815.599,47	3,59%
	Despeses corrents	205.804.263,98	203.228.660,51	203.228.660,51	203.228.660,51	98,75%	200.679.393,57	196.141.199,52	7.087.460,99	3,61%
6	Inversions reals	827.013,36	80.895,44	80.895,44	80.895,44	9,78%	61.341,66	659.828,51	-578.933,07	-87,74%
7	Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Actius financers	36.116.673,40	35.385.649,02	35.385.649,02	35.385.649,02	97,98%	37.679.947,66	44.445.718,16	-9.060.069,14	-20,38%
	Despeses de capital	36.943.686,76	35.466.544,46	35.466.544,46	35.466.544,46	96,00%	37.741.289,32	45.105.546,67	-9.639.002,21	-21,37%
	Total pressupost despeses	242.747.950,74	238.695.204,97	238.695.204,97	238.695.204,97	98,33%	238.420.682,89	241.246.746,19	-2.551.541,22	-1,06%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

De l'anàlisi d'aquest apartat se'n deriven les observacions següents:

Principi d'anualitat

La Llei general de les finances públiques preveu, en el marc del principi d'anualitat, incloure en la liquidació del pressupost:

- Els drets i les obligacions liquidats durant l'exercici encara que procedeixin d'ingressos i despeses autoritzats en exercicis anteriors, podent efectuar actes administratius de liquidació fins el 31 de gener de 2014, sempre que corresponguin a ingressos i despeses generades fins a 31 de desembre de 2013
- Igualment, preveu incloure els drets cobrats i les obligacions pagades fins al 31 de gener de 2014, sempre que corresponguin a ingressos i despeses generades fins a 31 de desembre de 2013

En la liquidació pressupostària de l'exercici 2013 només hi figuren els cobraments i pagaments efectuats fins a 31 de desembre de 2013 quan, d'acord amb la LGFP hauria d'incloure també els cobraments i els pagaments efectuats fins a 31 de gener de 2014 que han estat originats per operacions generades abans del 31 de desembre de 2013.

2.2.1. Impostos directes i cotitzacions socials

El resum dels imports registrats per aquest concepte figuren en el quadre següent:

IMPOSTOS DIRECTES I COTIZACIONS SOCIALS		PRESSUPOST INICIAL 2013	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2013	(2) LIQUIDAT 2013	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% D'EXEC. (2/1)
12	Cotitzacions Socials	195.446.524,21	-	195.446.524,21	200.151.701,49	4.705.177,28	102,41%
121	Cotitzacions Branca General	98.513.769,31	-	98.513.769,31	101.866.451,77	3.352.682,46	103,40%
123	Cotitzacions Branca Jubilació	96.932.754,90	-	96.932.754,90	98.285.249,72	1.352.494,82	101,40%
1	Impostos directes i cotitzacions socials	195.446.524,21	-	195.446.524,21	200.151.701,49	4.705.177,28	102,41%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

De l'anàlisi d'aquest apartat es desprenen les observacions següents:

Criteri de comptabilització dels drets liquidats

La CASS manté la pràctica de registrar els imports en concepte de cotitzacions socials, tant comptablement com pressupostària, pels imports efectivament recaptats. Per aquest motiu, en els estats i comptes de l'entitat no figuren imports pendents de cobrament per aquests conceptes.

El registre d'aquestes operacions seguint l'anomenat criteri de caixa no s'ajusta al principi pressupostari d'annualitat, recollit a l'article 14 de la LGFP ni al principi comptable de meritació, regulat al vigent PGCP.

En conseqüència, la CASS hauria de registrar aquestes operacions en el moment de la seva liquidació, amb independència del seu cobrament. En el supòsit que, en aplicació de criteris de prudència, no es volgués que els imports liquidats i pendents de cobrament poguessin ser considerats com excedents del període, l'entitat pot fer ús dels mecanismes de dotació per insolvències que estan previstos en el PGCP, els quals tindran efecte tant sobre el resultat comptable com sobre el romanent de tresoreria.

2.2.2. Taxes i altres ingressos

El resum dels imports retuts en el període fiscalitzat és:

TAXES I ALTRES INGRESSOS		PRESSUPOST INICIAL 2013	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2013	(2) LIQUIDAT 2013	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% D'EXEC. (2/1)
33	Ingressos per Reintegraments	2.148.492,06	-	2.148.492,06	1.463.125,80	-685.366,26	68,10%
331	Reintegraments de Prestacions Branca General	1.947.492,06	-	1.947.492,06	1.374.457,10	-573.034,96	70,58%
332	Reintegraments de Prestacions Branca Jubilació	201.000,00	-	201.000,00	88.668,70	-112.331,30	44,11%
34	Altres Ingressos	237.000,00	-	237.000,00	448.125,26	211.125,26	189,08%
341	Recàrrecs	201.000,00	-	201.000,00	407.259,66	206.259,66	202,62%
345	Altres Ingressos Atípics	36.000,00	-	36.000,00	40.865,60	4.865,60	113,52%
3	Taxes i altres ingressos	2.385.492,06	-	2.385.492,06	1.911.251,06	-474.241,00	80,12%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

2.2.3. Transferències corrents

El resum dels imports registrats per aquest concepte figura en el quadre següent:

TRANSFERÈNCIES CORRENTS		PRESSUPOST INICIAL 2013	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2013	(2) LIQUIDAT 2013	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% D'EXEC. (2/1)
42	Transferències del Govern d'Andorra	36.732.667,03	90.187,59	36.822.854,62	34.609.484,37	-2.213.370,25	93,99%
420	Subvencions S. Ocupació	-	38.484,61	38.484,61	36.947,58	-1.537,03	96,01%
421	Per prestacions de la Branca General	30.033.198,53	-	30.033.198,53	27.998.000,00	-2.035.198,53	93,22%
423	Per prestacions de la Branca Jubilació	6.456.152,60	-	6.456.152,60	6.312.343,43	-143.809,17	97,77%
424	Per Prestacions Familiars	243.315,90	51.702,98	295.018,88	262.193,36	-32.825,52	88,87%
4	Transferències corrents	36.732.667,03	90.187,59	36.822.854,62	34.609.484,37	-2.213.370,25	93,99%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

2.2.4. Ingressos patrimonials

Al tancament de l'exercici 2013, la liquidació del pressupost pel capítol d'ingressos patrimonials, presentava el següent resum:

INGRESSOS PATRIMONIALS		PRESSUPOST INICIAL 2013	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2013	(2) LIQUIDAT 2013	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% D'EXEC. (2/1)
52	Interessos de dipòsits i comptes bancaris	15.860,25	-	15.860,25	21.346,12	5.485,87	134,59%
524	Interessos de comptes bancaris	15.860,25	-	15.860,25	21.346,12	5.485,87	134,59%
53	Interessos i dividendes d'actius dels fons de reserva	862.621,80	-	862.621,80	206.003,31	-656.618,49	23,88%
537	Interessos i dividendes	862.621,80	-	862.621,80	206.003,31	-656.618,49	23,88%
54	Rendes de béns immobles	2.233.170,64	-	2.233.170,64	2.138.648,86	-94.521,78	95,77%
541	Lloguers de béns immobles	2.155.700,36	-	2.155.700,36	2.078.712,36	-76.988,00	96,43%
542	Altres rendes per consum d'immobles	77.470,28	-	77.470,28	59.936,50	-17.533,78	77,37%
5	Ingressos patrimonials	3.111.652,69	-	3.111.652,69	2.365.998,29	-745.654,40	76,04%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

2.2.5. Despeses de personal

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

DESPESES DE PERSONAL		PRESSUPOST INICIAL 2013	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2013	(2) LIQUIDAT 2013	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% D'EXEC. (2/1)
10	Alts Càrrecs	97.714,81	-	97.714,81	95.741,41	-1.973,40	97,98%
100	Remuneracions bàsiques alts càrrecs	97.714,81	-	97.714,81	95.741,41	-1.973,40	97,98%
11	Personal fix	3.615.653,93	-	3.615.653,93	3.407.900,09	-207.753,84	94,25%
110	Remuneracions bàsiques personal fix	3.615.653,93	-	3.615.653,93	3.407.900,09	-207.753,84	94,25%
13	Personal eventual	410.427,42	38.285,00	448.712,42	407.004,97	-41.707,45	90,71%
130	Remuneracions bàsiques personal eventual	410.427,42	38.285,00	448.712,42	407.004,97	-41.707,45	90,71%
16	Quotes i despeses Socials	648.068,71	5.552,61	653.621,32	597.659,82	-55.961,50	91,44%
160	Quotes Seguretat Social	589.398,51	5.552,61	594.951,12	571.708,88	-23.242,24	96,09%
163	Despeses socials de personal	58.670,20	-	58.670,20	25.950,94	-32.719,26	44,23%
1	Despeses de personal	4.771.864,87	43.837,61	4.815.702,48	4.508.306,29	-307.396,19	93,62%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

De la revisió de les despeses de personal de l'exercici s'han observat les següents incidències:

Retribucions en espècie del personal sense regulació expressa

Els empleats fixes de la CASS es beneficien de remuneracions en espècie de les quals es desconeix l'empara normativa que les faculta, i/o els acords dels òrgans de govern que les habiliten. Aquestes retribucions són:

- El sobrecost que representa la cotització a la classe C dels empleats, compensant el cost de la diferència de cotització a la CASS de forma íntegra
- Cobertura d'assegurança a càrrec de la CASS fins al 100% del salari en les baixes laborals

Enregistrament comptable de les fases de despesa

Les nòmines del personal es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP, tot i que a l'inici de l'exercici l'entitat té compromeses les despeses de personal per aquelles persones les quals presten els seus serveis per a tot l'exercici o, en el seu cas, fins a l'extinció del contracte. Aquesta pràctica provoca que el pressupost no s'utilitzi com l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

2.2.6. Despeses en béns corrents i serveis

El resum de les operacions que s'han registrat en el transcurs de l'exercici és el següent:

	DESPESES EN BÉNS CORRENTS I SERVEIS	PRESSUPOST INICIAL 2013	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2013	(2) LIQUIDAT 2013	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% D'EXEC. (2/1)
20	Lloguers	373.675,54	-	373.675,54	360.362,08	-13.313,46	96,44%
202	Lloguer d'altre immobilitzat material	296.587,44	-	296.587,44	296.587,44	-	100,00%
206	Lloguer d'equipaments per informàtica	68.108,00	-	68.108,00	63.191,04	-4.916,96	92,78%
209	Lloguer d'altre immobilitzat material	8.980,10	-	8.980,10	583,60	-8.396,50	6,50%
21	Reparació, manteniment i conversació	976.566,05	-2.721,20	973.844,85	702.037,44	-271.807,41	72,09%
210	Rep. i conserv. de terrenys i béns naturals	3.632,40	-	3.632,40	1.697,60	-1.934,80	46,73%
212	Rep. i conserv. d'edificis i altres construccions	14.025,10	-	14.025,10	1.484,50	-12.540,60	10,58%
213	Rep. i conserv. Maquinària i instal·lacions	155.743,47	7.000,00	162.743,47	115.442,58	-47.300,89	70,94%
214	Rep. i conserv. Material de transport	3.228,80	5.602,32	8.831,12	7.527,12	-1.304,00	85,23%
215	Rep. i conserv. Mobiliari i efectes	60.578,52	-	60.578,52	39.372,81	-21.205,71	64,99%
216	Rep. i conserv. Equipaments informàtica	739.357,76	-15.323,52	724.034,24	536.512,83	-187.521,41	74,10%
22	Materials, subministraments i altres	1.412.223,15	-2.631,80	1.409.591,35	886.222,85	-523.368,50	62,87%
220	Material d'oficina	95.131,28	-	95.131,28	46.987,30	-48.143,98	49,39%
221	Subministrament	234.788,00	2.721,20	237.509,20	228.740,57	-8.768,63	96,31%
222	Comunicacions	71.426,40	-	71.426,40	43.497,21	-27.929,19	60,90%
223	Transport	46.615,80	-	46.615,80	26.477,75	-20.138,05	56,80%
224	Assegurances	20.753,00	-	20.753,00	18.001,71	-2.751,29	86,74%
225	Tributs	126.726,36	2.718,94	129.445,30	129.016,24	-429,06	99,67%
226	Altres Serveis	138.919,12	-2.718,94	136.200,18	104.274,17	-31.926,01	76,56%
227	Treballs Realitzats per Altres Empreses	677.863,19	-5.353,00	672.510,19	289.227,90	-383.282,29	43,01%
23	Indemnitzacions per Serveis	8.324,25	-	8.324,25	1.913,81	-6.410,44	22,99%
230	Reemborsament de Dietes	8.324,25	-	8.324,25	1.913,81	-6.410,44	22,99%
2	Despeses en béns corrents i serveis	2.770.788,99	-5.353,00	2.765.435,99	1.950.536,18	-814.899,81	70,53%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

2.2.7. Despeses financeres

Segons el següent detall:

	DESPESES FINANCERES	PRESSUPOST INICIAL 2013	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2013	(2) LIQUIDAT 2013	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% D'EXEC. (2/1)
32	Prestacions de Serveis Bancaris	7.264,80	-	7.264,80	1.063,44	-6.201,36	14,64%
320	Prestacions de Serveis Bancaris	7.264,80	-	7.264,80	1.063,44	-6.201,36	14,64%
34	De dipòsits, Fiances i Altres	18.162,00	-	18.162,00	-	-18.162,00	-
349	Altres Despeses Financeres	18.162,00	-	18.162,00	-	-18.162,00	-
3	Despeses financeres	25.426,80	-	25.426,80	1.063,44	-24.363,36	4,18%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

2.2.8. Transferències corrents de despeses

El resum de les operacions que s'han registrat en el transcurs de l'exercici és el següent:

	TRANSFERÈNCIES CORRENTS	PRESSUPOST INICIAL 2013	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2013	(2) LIQUIDAT 2013	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% D'EXEC. (2/1)
42	Transferències als assegurats i famílies	198.131.995,73	51.702,98	198.183.698,71	196.756.433,83	-1.427.264,88	99,28%
421	Per prestacions branca general	126.143.146,67	-	126.143.146,67	125.378.498,89	-764.647,78	99,39%
423	Per Prestacions de branca jubilació	71.745.533,16	-	71.745.533,16	71.082.916,06	-662.617,10	99,08%
424	Per Prestacions familiars	243.315,90	51.702,98	295.018,88	295.018,88	-	100,00%
48	Transferències a Famílies i Institucions Sense fi de Lucre	14.000,00	-	14.000,00	12.320,77	-1.679,23	88,01%
482	Transferències a Famílies i Institucions Sense fi de Lucre	14.000,00	-	14.000,00	12.320,77	-1.679,23	88,01%
4	Transferències corrents	198.145.995,73	51.702,98	198.197.698,71	196.768.754,60	-1.428.944,11	99,28%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les observacions següents:

Enregistrament comptable de les fases de despesa

La gestió de les despeses amb càrrec a aquest capítol, especialment les referides a les prestacions de vellesa, s'imputen al pressupost, mensualment, acumulant en un sol acte les fases d'autorització, compromís i liquidació, no fent ús de la gestió pressupostària com a eina de gestió que garanteixi l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

2.2.9. Inversions reals

El resum de les operacions pressupostàries de les inversions que s'han produït durant l'exercici fiscalitzat és el següent:

INVERSIONS REALS		PRESSUPOST INICIAL 2013	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2013	(2) LIQUIDAT 2013	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% D'EXEC. (2/1)
60	Inversions Noves	33.000,00	1.591,04	34.591,04	5.870,71	-28.720,33	16,97%
603	Maquinària, Instal·lacions i Equipament	30.000,00	-	30.000,00	3.510,10	-26.489,90	11,70%
605	Mobiliari i estris	3.000,00	1.591,04	4.591,04	2.360,61	-2.230,43	51,42%
61	Inversions de Reposició	227.111,00	-	227.111,00	66.264,10	-160.846,90	29,18%
612	Edificis i Altres Construccions	20.000,00	-	20.000,00	-	-20.000,00	-
613	Maquinària, Instal·lacions i Equipament	44.000,00	-	44.000,00	22.176,90	-21.823,10	50,40%
615	Mobiliaris i Estris	20.000,00	-	20.000,00	2.475,97	-17.524,03	12,38%
616	Equipaments per a Processos d'Informació	143.111,00	-	143.111,00	41.611,23	-101.499,77	29,08%
64	Immobilitzat Immaterial	566.902,36	-1.591,04	565.311,32	8.760,63	-556.550,69	1,55%
640	Immobilitzat Immaterial	566.902,36	-1.591,04	565.311,32	8.760,63	-556.550,69	1,55%
6	Inversions reals	827.013,36	-	827.013,36	80.895,44	-746.117,92	9,78%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

2.3. Comptes anuals

Balanç

BALANÇ		ACTIU					
ACTIU	EPIGRAF	SUBCONCEPTE	EXE. 4 T 2013	EXE. 4 T 2012	VARIACIÓ		
A) Immobilitzat	208 (292)	4. Béns del patrimoni històric, artístic i cultural 5. Provisions	110.521,51 -13.667,02	110.521,51 -13.667,02	-		
	Total I. Inversions destinades a l'ús general		96.854,49	96.854,49	-		
	215 (218)	3.1.1. Aplicacions informàtiques 6. Amortitzacions	3.617.354,25 -3.602.279,85	3.608.593,62 -3.282.756,63	8.760,63 -319.523,22		
	Total II. Immobilitzacions immaterials		15.074,40	325.836,99	-310.762,59		
	220,221 222,223 224,226 227,228,229 (282)	1.1.1. Terrenys 1.2.1. Immobles 2.1.1. Instal·lacions tècniques i maquinària 3.1.1. Utillatge i mobiliari 5.1.0. Provisions Terrenys 5.1.1. Amortitzacions Construccions 5.1.2. Amortitzacions Instal·lacions 5.1.3. Amortitzacions Utillatge i mobiliari	15.745.027,76 19.713.844,57 2.907.812,99 2.323.255,53 -193.502,46 -12.170.053,11 -1.944.668,24 -2.187.043,92	15.745.027,76 19.713.844,57 2.882.125,99 2.308.092,30 - -11.493.943,13 -1.803.241,65 -2.062.120,41	- - 25.687,00 15.163,23 -193.502,43 -676.109,99 -141.426,59 -124.923,51		
	Total III. Immobilitzacions materials		24.194.673,12	25.289.785,43	-1.095.112,31		
	252,253,257 (267)	2. Altres inversions a llarg termini 4. Provisions	537.486.704,81 -4.068.252,50	484.089.539,52 -4.068.252,50	53.397.165,29 -		
	Total V. Inversions financeres permanents		533.418.452,31	480.021.287,02	53.397.165,29		
	Total A) Immobilitzat		557.725.054,32	505.733.763,93	51.991.290,39		
	C) Actiu circulant	31,32	2. Primeres matèries i altres aprovisionaments	67.145,82	69.050,63	-1.904,81	
Total I. Existències		67.145,82	69.050,63	-1.904,81			
430		1.1.1. Deutors de Convenis Internacionals SSE	6.291.870,08	5.773.159,61	518.710,47		
		1.1.2. Deutors de Convenis Internacionals SSF	2.457.693,09	3.011.313,16	-553.620,07		
		1.1.3. Deutors de Convenis Internacionals SSP	532.104,86	435.637,14	96.467,72		
		1.1. Deutors de Convenis Internacionals		9.281.668,03	9.220.109,91	61.558,12	
		1.2.1. Govern per Lloguers	283.784,89	260.299,20	23.485,69		
		1.2.2. Govern per Pensions art35bis	1.099.681,62	615.669,57	484.012,05		
		1.2. Deutors Administració Pública		1.383.466,51	875.968,77	507.497,74	
		1.3.1. Deutors altres per Prestacions recuperades	160.616,55	167.190,61	-6.574,06		
		1.3.2. Deutors altres per Lloguers	43.777,52	33.639,28	10.138,24		
		1.3.3. Deutors per cotitzacions	12.454.285,16	10.208.163,84	2.246.121,32		
		Total 1.3. Deutors altres		12.658.679,23	10.408.993,73	2.249.685,50	
		1. Deutors pressupostaris		23.323.813,77	20.505.072,41	2.818.741,36	
		2.1.1. Deutors per assistència de centres convencionats	238.816,83	222.415,65	16.401,18		
		2.1.2. Deutors per assistència de centres públics convencionats	37.512,90	17.691,18	19.821,72		
		2.1.3. Deutors per taxes hospitalàries	9.067,08	9.977,85	-910,77		
		2.1.4. Deutors per assistència d'oxigen	20.271,52	19.354,03	917,49		
		2.1. Deutors per copagament d'assistència sanitària		305.668,33	269.438,71	36.229,62	
		2.2.1. Govern per pensions NC Vellea	-39.342,70	-66.299,60	26.956,90		
		2.2.2. Govern per Pensions NC de Solidaritat art 20 (LGDPD)	-178.929,51	-122.495,91	-56.433,60		
		2.2. Deutors Administració Pública		-218.272,21	-188.795,51	-29.476,70	
		2. Deutors no pressupostaris		87.396,12	80.643,20	6.752,92	
449		6.1.1. Provisions insolvències per cotitzacions Branca general	-6.227.142,58	-5.104.081,92	-1.123.060,66		
		6.1.2. Provisions insolvències per cotitzacions Branca jubilació	-6.227.142,58	-5.104.081,92	-1.123.060,66		
		6. Provisions		-12.454.285,16	-10.208.163,84	-2.246.121,32	
Total II. Deutors		10.956.924,73	10.377.551,77	579.372,96			
540,541 546,(549)		1.2. Interessos meritats de certificats de dipòsits Branca Jubilació	175.836,82	66.086,54	109.750,28		
		1. Cartera de valor a curt termini		175.836,82	66.086,54	109.750,28	
		2.1. Altres crèdits i valors a curt termini Branca Jubilació	4.093.832,56	4.091.169,56	2.663,00		
547,548		2.2. Comptes Gestionats Branca Jubilació	366.245.442,30	310.833.368,70	55.412.073,60		
		2.3. Lletres del Tresor Branca Jubilació	7.080.364,80	-	7.080.364,80		
		2. Altres inversions i crèdits a curt termini		377.419.639,66	314.924.538,26	62.495.101,40	
565,566 (597),(568)		3.3. Certificats de dipòsits i fons monetaris Branca Jubilació	56.340.232,93	96.014.594,42	-39.674.361,49		
		3.4. Altres fiances	20,00	20,00	-		
		3. Fiances i dipòsits constituïts a curt termini		56.340.252,93	96.014.614,42	-39.674.361,49	
4. Provisions		-4.093.832,56	-4.091.169,56	-2.663,00			
Total III. Inversions financeres temporals		429.841.896,85	406.914.069,66	22.927.827,19			
57		1.1.1. Bancs	6.901.907,23	5.587.487,36	1.314.419,87		
		1.1.2. Bancs Certificat de tresoreria Br. General	-	-	-		
		1.2.1. Caixa	177,49	211,71	-34,22		
Total IV. Tresoreria		6.902.084,72	5.587.699,07	1.314.385,65			
480,580		1.1.1. Bestretes pendents facturar a SSE	691.554,70	823.378,61	-131.823,91		
		1.1.2. Bestretes pendents facturar a SSF	401.185,73	378.589,44	22.596,29		
		1.1.3. Bestretes pendents facturar a SSP	22.925,78	37.472,42	-14.546,64		
		1.1. Ajustaments per periodificació convenis internacionals		1.115.666,21	1.239.440,47	-123.774,26	
		1.2. Ajustaments per periodificació altres		109.254,81	91.513,46	17.741,35	
Total V. Ajustaments per periodificació		1.224.921,02	1.330.953,93	-106.032,91			
Total C) Actiu circulant		448.992.973,14	424.279.325,06	24.713.648,08			
Total general (A+B+C)		1.006.718.027,46	930.013.088,99	76.704.938,47			

BALANÇ	PASSIU						
PASSIU	EPIGRAF	SUBCONCEPTE	EXE. 4 T 2013	EXE. 4 T 2012	VARIACIÓ		
A) Fons propis	100	1. Reserves facultatives Branca General	2.705.946,92	9.598.435,19	-6.892.488,27		
		2. Reserves disponibles Branca Jubilació	358.373.676,72	332.816.582,13	25.557.094,59		
		3. Reserves Immobilitzades Branca Jubilació	557.635.599,04	505.442.616,16	52.192.982,88		
	Total II. Reserves		918.715.222,68	847.857.633,48	70.857.589,20		
	129	1.1.1. Resultat de l'exercici Branca General	1.027.307,28	-6.690.794,77	7.718.102,05		
1.1.2. Resultat de l'exercici Branca Jubilació		76.622.275,81	77.548.383,97	-926.108,16			
Total IV. Resultat de l'exercici			77.649.583,09	70.857.589,20	6.791.993,89		
Total A) Fons propis			996.364.805,77	918.715.222,68	77.649.583,09		
B) Creditors a llarg termini	180,185	4.1.1. Fiances i dipòsits pisos Prada Casadet	147.494,71	143.258,50	4.236,21		
		4.1.2. Fiances i dipòsits parkings Prada Casadet	16.758,82	17.653,23	-894,41		
		4.1.3. Fiances i dipòsits targetes Prada Casadet	2.201,56	2.357,82	-156,26		
	Total II. Altres deutes a llarg termini		166.455,09	163.269,55	3.185,54		
Total B) Creditors a llarg termini			166.455,09	163.269,55	3.185,54		
E) Creditors a curt termini	40	1.1.1. Prestacions reemborsament	163.394,61	32.884,20	130.510,41		
		1.1.2. Prestacions econòmiques	49.578,21	228.199,61	-178.621,40		
		1.1.3. Pensions	39.089,49	-	39.089,49		
		1.1.5. Prestacions reemb. Retornades	137.002,01	117.081,03	19.920,98		
		1.1.6. Talons prestadors en circulació	1.601.617,76	1.656.245,66	-54.627,90		
		1.1.7. Descomptes assegurats en circulació	407.499,42	460.837,58	-53.338,16		
		1.1. Per prestacions i pensions		2.398.181,50	2.495.248,08	-97.066,58	
		1.2.1. Convenis internacionals amb SSE	156.463,89	57.303,38	99.160,51		
		1.2.2. Convenis internacionals amb SSF	1.154.876,32	2.031.963,01	-877.086,69		
		1.2.3. Convenis internacionals amb SSP	66.314,91	-	66.314,91		
		1.2. Per Convenis internacionals per actes		1.377.655,12	2.089.266,39	-711.611,27	
		1.3.1. Convenis internacionals amb SSE	3.567.430,18	2.334.889,96	1.232.540,22		
		1.3.2. Convenis internacionals amb SSP	-	26.308,51	-26.308,51		
		1.3. Per Convenis internacionals per quotes		3.567.430,18	2.361.198,47	1.206.231,71	
	41	1.4.1. Per altres serveis i subministraments	358.280,28	505.969,94	-147.689,66		
		1.5.1. Govern M.I. Finances	23.627,96	17.381,61	6.246,35		
		1. Creditors pressupostaris		7.725.175,04	7.469.064,49	256.110,55	
		2.1.1. Per fiances rebudes	35.421,32	27.320,74	8.100,58		
		2.2.1. Govern M.I. Finances per IGI	13.313,74	-	13.313,74		
	41	2. Creditors no pressupostaris		48.735,06	27.320,74	21.414,32	
		Total III. Creditors		7.773.910,10	7.496.385,23	277.524,87	
	560,561 485,585		1.1.1. Per Convenis internacionals amb SSE	1.799.629,64	3.219.360,31	-1.419.730,67	
			1.2.1. Per Convenis internacionals amb SSP	613.226,86	374.903,26	238.323,60	
			1. Per Convenis internacionals provisions per quotes		2.412.856,50	3.594.263,57	-1.181.407,07
			2.1.1. De gestió corrent	-	43.947,96	-43.947,96	
			2. Per Pagaments diferits	-	43.947,96	-43.947,96	
			Total IV. Ajustaments per periodificació		2.412.856,50	3.638.211,53	-1.225.355,03
Total E) Creditors a curt termini			10.186.766,60	11.134.596,76	-947.830,16		
Total general (A+B+C+E+F)			1.006.718.027,46	930.013.088,99	76.704.938,47		

Font: CASS
(Imports en euros)

Compte del resultat economicopatrimonial

Comptes	Deure	EX. 2013 4 T	EX. 2012 4 T	VARIACIÓ	% Inc
	A) Despeses	208.261.990,17	202.442.638,78	5.819.351,39	2,87%
	2. Aprovisionaments	1.207.898,39	1.049.991,26	157.907,13	15,04%
	3. Despeses de gestió ordinària, de funcionament dels serveis i de prestacions socials	11.440.197,61	12.394.165,23	-953.967,62	-7,70%
	a) Despeses de personal	4.508.306,29	4.505.111,92	3.194,37	0,07%
640,641	a1) Sous, salaris i similars	3.723.761,21	3.699.036,02	24.725,19	0,67%
642,644	a2) Càrregues socials	784.545,08	806.075,90	-21.530,82	-2,67%
	c) Dotacions per a amortitzacions d'immobilitzat i variacions de fons de provisió per a reparacions	1.486.770,34	1.358.445,52	128.324,82	9,45%
68	c1) Dotacions per a amortitzacions	1.278.983,27	1.358.445,52	-79.462,25	-5,85%
692,(792)	c2) Variació de provisió per a reparacions	207.787,07	-	207.787,07	-
	d) Variació de provisions de tràfic	2.248.784,32	3.268.634,67	-1.019.850,35	-31,20%
693,(793)	d1) Variació de provisions d'existències	-	-	-	-
675,694,(794),(795)	d2) Variació de provisions i pèrdues de crèdits	2.248.784,32	3.268.634,67	-1.019.850,35	-31,20%
	incobrables				
	(*) inclòs les cotitzacions meritades i no cobrades				
	e) Altres despeses de gestió	1.961.225,54	2.038.249,99	-77.024,45	-3,78%
62	e1) Serveis exteriors	1.832.190,60	1.910.012,23	-77.821,63	-4,07%
63	e2) Tributs	129.016,24	128.237,76	778,48	0,61%
676	e3) Altres despeses de gestió corrent	18,70	-	18,70	-
	f) Despeses financeres i assimilables	1.235.111,12	1.223.723,13	11.387,99	0,93%
669	f2) Pèrdues per inversions financeres	1.235.111,12	1.223.723,13	11.387,99	0,93%
666,667					
	4. Transferències i subvencions	195.554.732,18	188.957.935,99	6.596.796,19	3,49%
650	a) Transferències corrents	195.554.732,18	188.957.935,99	6.596.796,19	3,49%
	5. Pèrdues i despeses extraordinàries	59.161,99	40.546,30	18.615,69	45,91%
679	d) Despeses i pèrdues d'altres exercicis	59.161,99	40.546,30	18.615,69	45,91%
	Estalvi	77.649.583,09	70.857.589,20	6.791.993,89	9,59%

Comptes	HABER	EX. 2013 4 T	EX. 2012 4 T	VARIACIÓ	% Inc
	B) Ingressos	285.911.573,26	273.300.227,98	12.611.345,28	4,61%
	3. Ingressos de gestió ordinària	202.397.822,81	203.885.859,71	-1.488.036,90	-0,73%
729	b) Cotitzacions socials	202.397.822,81	203.885.859,71	-1.488.036,90	-0,73%
	(*) inclòs les cotitzacions meritades i no cobrades				
	4. Altres ingressos en gestió ordinària	48.830.574,96	44.781.255,14	4.049.319,82	9,04%
773	a) Reinteguments	1.454.430,06	1.667.397,49	-212.967,43	-12,77%
78	b) Treballs realitzats per a l'entitat	-	-	-	-
	c) Altres ingressos de gestió	2.557.048,06	2.546.854,84	10.193,22	0,40%
775,776,777	c1) Ingressos accessoris i altres de gestió corrent	2.557.048,06	2.546.854,84	10.193,22	0,40%
761,762	e) Ingressos per valors negociables i de crèdits de l'actiu immobilitzat	206.003,31	582.197,07	-376.193,76	-64,62%
	f) Altres interessos i ingressos assimilats	44.613.093,53	39.984.805,74	4.628.287,79	11,58%
763,765,769	f1) Altres interessos	21.346,12	37.884,90	-16.538,78	-43,66%
766	f2) Beneficis per inversions financeres	44.591.747,41	39.946.920,84	4.644.826,57	11,63%
	5. Transferències i subvencions	34.642.309,89	24.520.377,62	10.121.932,27	41,28%
750	a) Transferències corrents	34.642.309,89	24.520.377,62	10.121.932,27	41,28%
	6. Beneficis i ingressos extraordinaris	40.865,60	112.735,51	-71.869,91	-63,75%
778	d) Ingressos extraordinaris	40.865,60	36.000,00	4.865,60	13,52%
779	e) Ingressos i beneficis d'altres exercicis	-	76.735,51	-76.735,51	-100,00%
	Desestalvi	-	-	-	-

Font: CASS
(Imports en euros)

Conciliació del resultat pressupostari amb el resultat financer

CONCILIACIÓ DEL RESULTAT FINANCER AMB EL RESULTAT DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA	Branca General	Branca Jubilació	Branca Prestacions Familiars	CASS
RESULTAT FINANCER DE FUNCIONAMENT amb cobertura dels serveis generals(75/25)	1.027.307,28	76.622.275,81	-	77.649.583,09
(+) Variació negativa d'existències d'aprovisionaments	2.524,88	-620,07	-	1.904,81
(+) Dotacions a les amortitzacions	359.775,35	919.207,92	-	1.278.983,27
(+) Provisions i periodificacions dotades per despesa de funcionament	6.286.995,80	6.229.111,88	-	12.516.107,67
(-) Provisions i periodificacions aplicades per despesa de funcionament	-5.104.081,92	-5.104.081,92	-32.825,52	-10.240.989,36
(+) Provisions i periodificacions dotades per depreciació d'actius de fons de reserves	-	207.787,07	-	207.787,07
(-) Ingressos per lloguers periodificats	-	-2.443,80	-	-2.443,80
(-) Ingressos meritats dotats de comptes c/c i comptes no gestionats	-	-177.610,21	-	-177.610,21
(+) Ingressos meritats aplicats de comptes c/c i comptes no gestionats	-	66.886,75	-	66.886,75
(+) Pèrdues d'exercici anteriors	-	-	-	-
(-) Guanys d'exercicis anteriors	-1.123.060,66	-1.123.060,66	-	-2.246.121,32
(-) Operacions d'inversions reals - capítol 6 despeses	-39.917,34	-40.978,11	-	-80.895,44
(+) Operacions d'alienació d'actius financers - capítol 8 ingressos	2.454.453,32	-	-	2.454.453,32
(-) Operacions d'inversió en actius financers - capítol 8 despeses	-2.392.237,18	-32.993.411,84	-	-35.385.649,02
(+) Comissions de comptes gestionats	-	1.234.047,68	-	1.234.047,68
(-) Rendiments de comptes gestionats positius	-	-44.481.023,95	-	-44.481.023,95
(+) Rendiments de comptes gestionats negatius	-	2.663,00	-	2.663,00
RESULTAT DE LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA	1.471.759,53	1.358.749,55	-32.825,52	2.797.683,56

Font: CASS

(Imports en euros)

Quadre de finançament

Fons aplicats	Ex 2013	Ex 2012
1. Recursos aplicats en operacions de gestió	204.055.677,41	198.180.197,20
c) Serveis exteriors	1.535.254,03	1.574.277,71
d) Tributs	128.589,26	127.864,89
e) Despeses de personal	4.508.683,21	4.505.517,23
g) Transferències i subvencions	195.542.411,41	188.945.405,10
h) Despeses financeres	1.247.431,89	1.236.254,02
i) Altres pèrdues de gestió corrent i despeses excepcionals	28.200,01	40.546,30
j) Dotació per a les provisions d'actius circulants	1.065.107,60	1.750.331,95
2. Pagaments pendents d'aplicació		
3. Despeses de formalització de deutes		
b) Immobilitzacions immaterials	8.760,63	36.201,92
c) Immobilitzacions materials	72.134,81	623.626,59
e) Immobilitzacions financeres (a ll/t)	53.397.165,29	90.165.916,19
5. Disminucions directes del patrimoni		
6. Cancel·lació o traspàs a curt de deutes a llarg	-	14.811,92
c) Altres conceptes	-	14.811,92
7. Provisions per riscos i despeses		
Total aplicacions	257.533.738,14	289.020.753,82
Excés d'origens sobre aplicacions (Augment del capital circulant)	25.661.478,24	

Fons obtinguts	Ex 2013	Ex 2012
1. Recursos procedents d'operacions de gestió	283.192.030,84	270.396.364,96
c) Impostos directes i cotitzacions socials	200.151.701,49	200.618.705,01
f) Transferències i subvencions	34.609.484,37	25.080.046,44
g) Ingressos patrimonials	46.550.574,60	42.637.583,97
h) Altres ingressos de gestió corrent i ingressos excepcionals	1.880.270,38	2.059.896,50
i) Provisions aplicades d'actius circulants	-	133,04
2. Aportacions a fons patrimonial		
3. Subvencions de capital		
4. Cobraments pendents d'aplicació		
5. Increments directes de patrimoni		
6. Deutes a llarg termini	3.185,54	
7. Alienacions i altres baixes d'immobilitzats		
8. Cancel·lació anticipada o traspàs a curt termini d'immobilitzacions financeres		
Total d'origens	283.195.216,38	270.396.364,96
Excés d'aplicacions sobre orígens (Disminució del capital circulant)		18.624.388,86

Font: CASS

(Imports en euros)

Variació del capital circulant	Exercici 2013		Exercici 2012	
	Augments	Disminucions	Augments	Disminucions
1 Existències		1.904,81		23.432,92
2 Deutors				
a) Pressupostaris	1.132.814,17	560.194,13	-	2.141.827,78
b) No pressupostaris	37.140,39	910,77	-	68.297,22
c) Per administració de recursos d'altres ens	26.956,90	56.433,60	48.576,00	
3 Creditors				
a) Pressupostaris	3.579.938,86	3.843.116,80		669.455,04
b) No pressupostaris	-	6.246,35	19.927,96	
c) Per administració de recursos d'altres ens	-	8.100,58	18.816,75	
4 Inversions financeres temporals	62.604.851,68	39.677.024,49		9.711.887,89
7 Tresoreria	1.314.419,87	34,22	-	6.204.671,57
8 Ajustaments per periodificació	1.504.016,27	384.694,15	135.315,50	27.585,69
Total	70.200.138,14	44.538.659,90	222.636,21	18.847.158,11
Variació del capital circulant	25.661.478,24		-18.624.521,90	

Font: CASS
(Imports en euros)

Conciliació del resultat comptable de l'exercici amb els recursos procedents de les operacions

Conciliació resultat comptable - resultat operacions de gestió	2013	2012	concepte EOAF
Resultat de l'exercici	77.649.583,09	70.857.589,20	
(+) Dot. Amortitzacions i provisions	14.414.476,60	11.126.715,21	Aplicacions de fons
(-) Aplicacions provisions	-12.927.706,26	-9.768.269,69	Obtenció de fons
Adquisicions inversions reals	-80.895,44	-659.828,51	Aplicacions de fons
Increment AF financer a LI/t	-53.397.165,29	-90.165.916,19	Aplicacions de fons
Increment creditors a LI/t per fiances	3.185,54	-14.811,92	Obtenció de fons
	25.661.478,24	-18.624.521,90	

Font: CASS
(Imports en euros)

De la revisió dels estats i comptes retuts es desprenen les següents observacions:

Quadre de finançament i variació del capital circulant

La nota al quadre de finançament, que detalla la conciliació entre el resultat comptable de l'exercici amb els recursos procedents, inclou un resum de les correccions al resultat comptable de l'exercici amb respecte a la variació del capital circulant i no amb respecte als recursos procedents de les operacions que és el concepte regulat a l'apartat 8 de la Quarta part del PGCP.

2.3.1. Immobilitzat

Els moviments d'immobilitzat immaterial i material que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

Béns del patrimoni històric, artístic i cultural	Saldo 31/12/2012	Dot Atz. Actius ex.ant.	Altes/ i Dot Atz	Baixes	Ajustaments Traslats	Saldo 31/12/2013
Obres d'art (Olis, serigrafies i similars)	36.568,62	-	-	-	-	36.568,62
Obres d'art (escultures)	73.952,89	-	-	-	-	73.952,89
Total cost a valor d'adquisició	110.521,51	-	-	-	-	110.521,51
Provisió d'obres d'art	-13.667,02	-	-	-	-	-13.667,02
Valor net comptable	96.854,49	-	-	-	-	96.854,49

Font: CASS

(Imports en euros)

Immobilitzacions Immaterials	Saldo 31/12/2012	Dot Atz. Actius ex.ant.	Altes/ i Dot Atz	Baixes	Ajustaments Traslats	Saldo 31/12/2013
3.1.Aplicacions informàtiques	3.608.593,62	-	8.760,63	-	-	3.617.354,25
3.2.Aplicacions informàtiques en curs	-	-	-	-	-	-
Total cost a valor d'adquisició	3.608.593,62	-	8.760,63	-	-	3.617.354,25
Amortització acumulada immobilitzat immaterial	-3.282.756,63	-317.999,49	-1.523,73	-	-	-3.602.279,85
Valor net comptable	325.836,99	-317.999,49	7.236,90	-	-	15.074,40

Font: CASS

(Imports en euros)

Immobilitzacions materials	Saldo 31/12/2012	Dot Atz. Actius ex.ant.	Altes/ i Dot Atz	Baixes	Ajustaments Traslats	Saldo 31/12/2013
1.1.Terrenys i construccions	35.458.872,33	-	-	-193.502,46	-	35.265.369,87
1.2.Terrenys i construccions en curs	-	-	-	-	-	-
2.Instal·lacions tècniques i maquinària	2.882.125,99	-	25.687,00	-14.284,61	-	2.893.528,38
3.Utilatge i mobiliari	956.429,49	-	4.836,58	-28.832,03	-	932.434,04
4.Altre immobilitzat	1.351.662,81	-	41.611,23	-2.452,55	-	1.390.821,49
Total cost a valor d'adquisició	40.649.090,62	-	72.134,81	-239.071,65	-	40.482.153,78
Amortització acumulada immobilitzat material	-15.359.382,14	-951.388,41	-7.994,69	239.071,65	-	-16.079.693,59
Valor net comptable	25.289.708,48	-951.388,41	64.140,12	-	-	24.402.460,19

Font: CASS

(Imports en euros)

Nota: El total de les immobilitzacions materials a 31 de desembre dels exercicis 2013 i 2012 informades en el quadre anterior, difereix del total que es presenta en el balanç. Aquesta diferència s'observa en l'epígraf de terrenys i construccions que presenta en el balanç un saldo de 35.458.872 euros, i on les baixes del quadre anterior es corresponen segons el balanç a una dotació per provisió de terrenys. Així mateix, figuren en el quadre unes baixes en l'epígraf d'instal·lacions tècniques i maquinària que no es troben reflectides en el balanç, on el saldo final d'aquest epígraf és de 2.907.813 euros. Finalment, el total de l'amortització acumulada de l'immobilitzat material segons el balanç seria de 16.495.268 euros import, que difereix del presentat per l'entitat en el quadre resum.

2.3.2. Immobilitzat financer i variació d'actius

El quadre de moviments de l'immobilitzat financer es resumeix de la següent manera:

Descripció	Saldo a 31/12/2012	Altes	Baixes	Traspassos a/de c/t	Saldo a 31/12/2013
Accions i participacions	4.936.102,50	-	-	-	4.936.102,50
Fons gestionats de la vellesa	479.153.437,02	-	-	53.397.165,29	532.550.602,31
(Provisió per depreciació accions i participacions)	-4.068.252,50	-	-	-	-4.068.252,50
Total	480.021.287,02	-	-	53.397.165,29	533.418.452,31

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS

(Imports en euros)

El reflex pressupostari que s'ha donat a les transaccions incloses en aquest apartat és el següent:

Pressupost d'ingressos

	ACTIUS FINANCERS INGRESSOS	PRESSUPOST INICIAL 2013	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2013	(2) LIQUIDAT 2013	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXEC (2)/(1)
83	Reintegrament de préstecs i bestretes fora SP	2.663.423,48	-	2.663.423,48	2.454.453,32	-208.970,16	92,15%
831	Reintegrament de préstecs i bestretes fora SP	2.663.423,48	-	2.663.423,48	2.454.453,32	-208.970,16	92,15%
87	Romanents de tresoreria	-	418.003,68	418.003,68	-	-418.003,68	-
870	Romanents de tresoreria	-	418.003,68	418.003,68	-	-418.003,68	-
8	Actius financers	2.663.423,48	418.003,68	3.081.427,16	2.454.453,32	-626.973,84	79,65%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

Pressupost de despeses

	ACTIUS FINANCERS DESPESES	PRESSUPOST INICIAL 2013	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2013	(2) LIQUIDAT 2013	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXEC. (2)/(1)
81	Adq. d'oblig. i bons fora del sector públic	32.572.745,16	418.003,68	32.990.748,84	32.990.748,84	-	100,00%
811	Aportacions a fons de reserves	32.572.745,16	418.003,68	32.990.748,84	32.990.748,84	-	100,00%
83	Concessions de préstecs i bestretes fora SP	3.125.924,56	-	3.125.924,56	2.394.900,18	-731.024,38	76,61%
831	Préstecs i bestretes a mig i llarg termini fora SP	3.125.924,56	-	3.125.924,56	2.394.900,18	-731.024,38	76,61%
8	Actius financers	35.698.669,72	418.003,68	36.116.673,40	35.385.649,02	-731.024,38	97,98%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

La CASS incorpora als comptes de llarg termini la part dels fons gestionats que, tenen el seu origen en les reserves tècniques de la branca jubilació. L'import restant d'aquests mandats de gestió es registren com a inversions financeres temporals. La composició dels fons gestionats és la que segueix:

Gestora	Import	Comptabilitzat a inversions financeres temporals	Comptabilitzat a inversions financeres permanents
Andbank	188.584.984,26	65.784.410,79	122.800.573,47
Mora Banc	202.556.529,00	72.004.863,94	130.551.665,06
Banca Privada d'Andorra	36.355.199,00	3.306.697,20	33.048.501,80
Banc Sabadell d'Andorra	57.953.663,77	33.651.430,11	24.302.233,66
Natixis	52.501.049,87	5.668.616,08	46.832.433,79
Crèdit Andorrà	223.235.596,80	153.207.290,87	70.028.305,93
Crèdit Mutuele	51.621.411,41	14.935.054,34	36.686.357,07
Amundi	86.033.772,11	17.733.240,58	68.300.531,53
Total	898.842.206,22	366.291.603,91	532.550.602,31

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

Del treball realitzat en aquest apartat en resulten les observacions següents:

Aprovació dels criteris de gestió de les reserves i informe de seguiment

La Llei 17/2008 de la Seguretat Social, en l'article 84, reclama que siguin fixats pel Govern els criteris de gestió de les reserves de la CASS a proposta del Consell d'administració i amb l'informe previ de l'INAF. No consta que aquests criteris s'hagin fixat.

Igualment, l'article 84.6 de la Llei requereix que l'Institut Nacional Andorrà de Finances elabori cada dos anys un informe de seguiment sobre l'evolució i composició del fons de reserva, sense que consti que el referit informe s'hagi realitzat.

Provisió per inversió en una societat

La CASS manté provisions per depreciació d'inversions financeres de la societat Comapedrosa, SA. No hem disposat dels comptes formulats d'aquesta entitat que ens permetin verificar la raonabilitat de la provisió dotada.

2.3.3. Deutors

El desglossament de l'epígraf de deutors segons el balanç retut es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Deutors pressupostaris	Deutors no pressupostaris	Total
Administració pública	1.383.466,51	-218.272,21	1.165.194,30
Ministeri Salut, Benestar, Família	29.889,50	-	29.889,50
Ministeri d'Ordenament territorial	5.465,65	-	5.465,65
Ministeri d'Afers exteriors, Cultura	45.245,20	-	45.245,20
Residència Solar d'Enclar	165.719,44	-	165.719,44
Centre Sociosanitari el Cedre	37.465,10	-	37.465,10
Pis Cansola Departament Habitatge	-	-	-
M.I. Govern Pensions Art. 35 bis	251.962,67	-	251.962,67
M.I. Govern Pensions Viduitat Art. 184	3.257,90	-	3.257,90
M.I. Govern Pensions Jubilació Art. 41	838.199,53	-	838.199,53
M.I. Govern Pensions Jubilació Art. 203	5.202,39	-	5.202,39
M.I. Govern per Pensions NC Vellea	-	-39.342,70	-39.342,70
M.I. Govern per Pensions NC de Solidaritat art. 20	-	-178.929,51	-178.929,51
M.I. Govern per Servei Ocupació	1.059,13	-	1.059,13
Deutors de Convenis Internacionals	9.281.668,03	-	9.281.668,03
Seguretat Social espanyola	6.291.870,08	-	6.291.870,08
Seguretat Social francesa	2.457.693,09	-	2.457.693,09
Seguretat Social portuguesa	532.104,86	-	532.104,86
Deutors per copagament d'assistència sanitària	-	305.668,33	305.668,33
Deutors per assistència de centres convencionats	-	238.816,83	238.816,83
Deutors per assistència de centres públics conven.	-	37.512,90	37.512,90
Deutors per taxes hospitalàries	-	9.067,08	9.067,08
Deutors per assistència d'oxigen	-	20.271,52	20.271,52
Deutors altres	12.658.679,23	-	12.658.679,23
Deutors de prestacions recuperades	160.616,55	-	160.616,55
Deutors altres per lloguers	43.777,52	-	43.777,52
Deutors per cotitzacions	12.454.285,16	-	12.454.285,16
Provisions	-12.454.285,16	-	-12.454.285,16
Provisions insolvències per cotitzacions Br. General	-6.227.142,58	-	-6.227.142,58
Provisions insolvències per cotit. Br. Jubilació	-6.227.142,58	-	-6.227.142,58
Total	10.869.528,61	87.396,12	10.956.924,73

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

2.3.4. Inversions financeres temporals

El saldo a 31 de desembre de 2013 es compon de la manera següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2012	Altes	Baixes	Traspassos del II/t	Saldo a 31/12/2013
Fons d'inversió i comptes gestionats	310.833.368,70	68.255.631,75	-	-12.797.396,54	366.291.603,91
- Provisió per diferències de canvi	-	-	-	-	-
Inversió neta en fons d'inversió i comptes gestionats	310.833.368,70	68.255.631,75	-	-12.797.396,54	366.291.603,91
Comptes a termini, fons monetari de capitalització i certificats de dipòsit	96.014.614,42	236.502.165,67	-146.012.211,19	-123.130.112,78	63.374.456,12
Certificats de dipòsits i Fons monetaris Br. General	-	-	-	-	-
Certificats de dipòsits i Fons monetaris Br. Jubilació	96.014.594,42	236.502.165,67	-146.012.211,19	-123.130.112,78	63.374.436,12
Tresoreria transitòria Br. General	-	-	-	-	-
Altres fiances	20,00	-	-	-	20,00
- Provisió per diferències de canvi	-	-	-	-	-
Inversió neta en certificats de dipòsit i comptes a termini	96.014.614,42	236.502.165,67	-146.012.211,19	-123.130.112,78	63.374.456,12
Préstecs i avenços a curt termini (Epígraf.2 Bal)	4.091.169,56	2.663,00	-	-	4.093.832,56
Aportacions COMA PEDROSA	32.866,88	2.663,00	-	-	35.529,88
Aval COLLINS SA	3.365.667,78	-	-	-	3.365.667,78
Aval FIGARO FILM	384.647,75	-	-	-	384.647,75
DEUT P STERN FRF C.TERM FRF CV	307.987,15	-	-	-	307.987,15
- Provisió per diferències de canvi (Epígraf.4 Bal)	-4.091.169,56	-2.663,00	-	-	-4.093.832,56
Aportacions COMA PEDROSA	-32.866,88	-2.663,00	-	-	-35.529,88
Aval COLLINS SA	-3.365.667,78	-	-	-	-3.365.667,78
Aval FIGARO FILM EXECUTAT	-384.647,75	-	-	-	-384.647,75
DEUT P STERN FRF C.TERM FRF CV	-307.987,15	-	-	-	-307.987,15
Inversió neta en préstecs	-	-	-	-	-
Interessos a cobrar no vençuts	66.086,54	109.750,28	-	-	175.836,82
Interessos meritats no vençuts certificats dipòsit	-	109.750,28	-	-	109.750,28
- Provisió per insolvències	-	-	-	-	-
Inversió neta en interessos meritats	66.086,54	109.750,28	-	-	175.836,82
Total Inversions financeres netes	406.914.069,66	304.867.547,70	-146.012.211,19	-135.927.509,32	429.841.896,85

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

El resum dels moviments que s'han produït en el compte de *fons d'inversió i comptes gestionats* es recull en el quadre següent:

Mandatari	Saldo a 31/12/2012	Variacions negatives	Variacions positives	Saldo a 31/12/2013
Andbank	61.459.800,22	-	4.324.610,57	65.784.410,79
Mora Bank	60.511.021,12	-	11.493.842,82	72.004.863,94
Banca Privada d'Andorra	30.039.336,18	-26.732.638,98	-	3.306.697,20
Banc Sabadell d'Andorra	25.465.942,88	-	8.185.487,23	33.651.430,11
Natixis	14.572.901,94	-8.904.285,86	-	5.668.616,08
Crèdit Andorrà	104.411.680,69	-	48.795.610,18	153.207.290,87
Amundi	14.372.685,67	-	3.360.554,91	17.733.240,58
Crèdit Mutuelle	-	-	14.935.054,34	14.935.054,34
Total	310.833.368,70	-35.636.924,84	91.095.160,05	366.291.603,91

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

De les proves efectuades es posen de manifest les observacions següents:

Manca d'aprovació dels criteris de gestió de les reserves i informe de seguiment

El consell d'administració de la CASS estableix els criteris relatius a la gestió de les inversions financeres de l'entitat quan no és competent per a fer-ho. Així, la Llei 17/2008 de la Seguretat Social, en l'article 84, reclama que aquests criteris siguin fixats pel Govern a proposta del consell d'administració i amb l'informe previ de l'INAF, sense que hi hagi constància de que aquests criteris s'hagin dictat, ni hi ha constància de que els que aplica la CASS hagin estat informats per l'INAF.

Igualment, l'article 84.6 de la Llei requereix que l'Institut Nacional Andorrà de Finances elabori cada dos anys un informe de seguiment sobre l'evolució i composició del fons de reserva, sense que consti que el referit informe s'hagi realitzat.

Aquestes omissions, en el supòsit que puguin ocasionar perjudicis econòmics a l'entitat, poden originar responsabilitats en els termes previstos a l'article 57 de la LGFP.

2.3.5. Tresoreria i comptes financers

El quadre adjunt recull la situació de la tresoreria al tancament de l'exercici:

Entitat	Saldo bancari a 31/12/2013	Operacions conciliatòries (comptes pont 2013)	Saldo compte Tresoreria a 31/12/2013
Efectiu diversos serveis CASS	177,49	-	177,49
Andbank	1.603.662,45	-138.941,32	1.464.721,13
Banca Privada d'Andorra	557.607,24	-21.339,08	536.268,16
Crèdit Andorrà	2.564.146,86	-36.020,92	2.528.125,94
Banca Mora	3.048.367,16	-1.331.594,00	1.716.773,16
Banc Sabadell	687.886,34	-33.656,05	654.230,29
CACEIS Bank	12,66	-	12,66
Amundi Money	544,27	-	544,27
Total Bancs	8.462.404,47	-1.561.551,37	6.900.853,10
Interessos meritats	1.231,62	-	1.231,62
CASS Bancs C/P	-	-	-
Total	8.463.636,09	-1.561.551,37	6.902.084,72

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

L'estat de gestió comptable de tresoreria retut per l'entitat és el següent:

Cpte / Cap Pressup	Concepte	Total Bancs Nacionals	Banc Intern Banc CASS	Altres Cptes bancaris Interns
57100	Saldos c/c bancaris inicials	7.752.492,64	-	-
55923	Saldos C/Ppont bancaris inicials	-2.118.782,67	-46.806,73	-
		5.633.709,97	-46.806,73	-
	DESPESES			
D/1	1 DESPESES DE PERSONAL	-3.622.631,19	-898.504,54	-
D/2	2 CONSUM DE BENS CORRENTS I SERVEIS	-1.563.929,09	-296.885,90	-
D/3	3 DESPESES FINANCERES	-2.370,74	637,00	-
D/4	TRANSFERÈNCIES CORRENTS	-191.179.972,89	-9.526.200,51	-
D/5	INVERSIONS REALS	-309.699,68	-	-
D/6	ACTIUS FINANCERS	-31.602.663,00	-1.390.748,84	-
		-228.281.266,59	-12.111.702,79	-
	INGRESSOS			
I/1	1 COTITZACIONS SOCIALS	188.860.713,07	11.320.417,46	-
I/3	3 TAXES I ALTRES INGRESSOS	1.621.834,97	227.122,44	-
I/4	4 TRANSFERÈNCIES CORRENTS	34.125.472,32	-	-
I/5	5 INGRESSOS PATRIMONIALS	1.852.181,51	296.522,44	200.240,07
I/8	8 ACTIUS FINANCERS	2.454.323,32	130,00	-
		228.914.525,19	11.844.192,34	200.240,07
	Partides no pressupostàries	633.843,67	314.317,18	-
	Transf de cobertura entre bancs	-	-	-
		633.843,67	314.317,18	-
571	Saldos c/c bancaris finals	8.462.226,98	-	-
559	Saldos C/Ppont bancaris finals	-1.561.551,37	-46.806,73	200.240,07
581	Interessos meritats de c/c	1.231,62	-	-
570	Caixa	177,49	-	-
		6.902.084,72	-46.806,73	200.240,07
	Total IV. Tresoreria	6.902.084,72		

Font: CASS
(Imports en euros)

De la revisió d'aquesta àrea s'extreuen les observacions següents:

Estat de tresoreria

En l'estat de tresoreria, no es diferencien els moviments pressupostaris dels extrapressupostaris, figurant aquests darrers per diferència entre les operacions detallades i els saldos al final de l'exercici. Aquest reflex no s'ajusta al que requereix l'article 48.c de la LGFP.

Efectiu diversos serveis CASS

La CASS disposa de dues caixes en metàl·lic per cobrar ingressos en efectiu o pagar petites despeses puntuals. No consta que els controls que es puguin dur a terme sobre les mateixes siguin revisades per una persona diferent al responsable directe de l'administració dels fons.

Es recomana que s'estableixin procediments que esmenin aquestes debilitats de control intern.

Mitjans de pagament

Durant els treballs de fiscalització s'ha constatat que la CASS, com la majoria dels ens, es troba confrontada amb la necessitat d'utilitzar, per a cert tipus de despeses, modalitats de pagament no expressament contemplades dins la normativa aplicable (pagament digital a través de xarxes de comunicació...) aplicant procediments de regularització a posteriori que no s'ajusten estrictament a la seqüència prevista per la LGFP. Donat l'interès que aquesta utilització pot tenir, es recomana la regulació d'aquests nous sistemes de pagament, dins del seu àmbit de competències, per arbitrar els pagaments que, eventualment, es puguin efectuar amb aquests mitjans.

2.3.6. Ajustaments per periodificació

Presenta la següent composició:

Descripció	Saldo a 31/12/2013	Saldo a 31/12/2012	Variació
Seguretat Social espanyola	691.554,70	823.378,61	-131.823,91
Seguretat Social francesa	401.185,73	378.589,44	22.596,29
Seguretat Social portuguesa	22.925,78	37.472,42	-14.546,64
Altres ajustaments per periodificació	109.254,81	91.513,46	17.741,35
Total	1.224.921,02	1.330.953,93	-106.032,91

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

Els saldos amb els organismes de la seguretat social d'altres països corresponen a prestacions meritedes pendents de ser facturades a la data del tancament de l'exercici.

2.3.7. Fons propis

El resum dels moviments comptabilitzats en aquests comptes és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2012	Aplicació del resultat	Moviments 2013	Traspassos	Saldo a 31/12/2013
Reserves	847.857.633,48	70.857.589,20	-	-	918.715.222,68
Reserva facultatives branca general	9.598.435,19	-6.690.794,77	-201.693,49	-	2.705.946,92
Reserva disponibles branca jubilació	332.816.582,13	77.548.383,97	-51.991.289,38	-	358.373.676,72
Reserves immobilitzades branca jubilació	505.442.616,16	-	52.192.982,87	-	557.635.599,04
Resultat Positiu exercici anteriors	-	-	-	-	-
Resultat de l'exercici	70.857.589,20	-70.857.589,20	77.649.583,09	-	77.649.583,09
Total	918.715.222,68	-	77.649.583,09	-	996.364.805,77

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

El detall dels resultats obtinguts en l'exercici és el següent:

Descripció	Import
Branca general	1.027.307,28
Branca jubilació	76.622.275,81
Branca prestacions familiars	-
Resultat financer	77.649.583,09

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat se'n deriven les següents observacions:

Canvi de criteri en la distribució dels costos generals entre les diferents branques

Fins a l'exercici anterior, la CASS distribuïa els costos generals suportats per l'entitat en proporció aproximada al que representa els ingressos per cotitzacions de cadascuna de les branques en les que es divideix la seva activitat. Aquest criteri comportava una distribució dels costos generals a raó del 50% per a cadascuna de les branques.

En l'exercici 2013 s'ha adoptat el criteri de distribuir els costos entre les branques en funció de l'estimació d'activitat prestada a cadascuna de les branques per les persones que conformen els costos generals. Aquest canvi de criteri ha comportat una distribució dels costos a raó del 75% per a la branca general i d'un 25% per a la de jubilació fet que comporta que a la primera s'imputin despeses superiors, i a la segona inferiors, en 1.087.151 euros a la que resultaria d'aplicar els criteris d'exercicis anteriors.

No es té constància de que s'hagin alterat els supòsits que van motivar l'elecció del criteri de repartiment adoptat en exercicis anteriors, passant d'un repartir dels costos en funció del volum de cotització a un en funció de la dedicació estimada de les persones que integren la branca general, pel que el canvi produït podria ser contrari al principi d'uniformitat el qual és d'aplicació obligatòria d'acord amb el que disposa el PGCP.

2.3.8. Provisions per a riscos i despeses

De la revisió d'aquesta àrea s'extreuen les observacions següents:

Dotació per a provisions per a obligacions futures

La Llei 17/2008, de la Seguretat Social, l'entrada en vigor de la qual es produí durant l'exercici 2009, així com les normes que l'han precedit, assigna a la CASS uns compromisos de pagament futurs de les prestacions per jubilació o altres prestacions socials a les persones que cotitzen d'acord amb els requisits que imposa la mateixa Llei.

L'entitat té dotades, en els seus fons propis, reserves tècniques que provenen de l'aplicació dels excedents obtinguts de les seves branques d'activitat i que són destinades a atendre les referides obligacions futures.

No es disposa d'elements objectius que permetin determinar la suficiència d'aquestes reserves tècniques o, en el seu cas, la necessitat de complementar-les, en no disposar l'entitat fiscalitzada, d'estudis actuariais que valorin les obligacions concretes per prestacions futures les quals, per comparació amb les reserves tècniques constituïdes hauria de permetre determinar les provisions que, en el seu cas, caldria dotar.

Cal indicar, en aquest sentit, que l'entitat disposa d'un estudi actuarial, de data novembre de 2012, que no ha estat actualitzat per l'entitat a 31 de desembre de 2013 en funció a les dades disponibles a dita data, el qual té per principal objectiu, a partir

de les projeccions d'ingressos i de despeses de la branca de jubilació, estimar el moment en el que aquesta activitat pot ser deficitària per a l'entitat i el període durant el qual les reserves constituïdes han de fer possible la seva supervivència, no aportant, per tant, la informació a què fem esment en el paràgraf anterior. Així mateix, de l'informe anterior no se'n deriven les propostes de mesures necessàries per a mantenir la viabilitat futura de la branca de jubilació que requereix l'apartat 3er de l'article 88 de la Llei 17/2008.

Aquest mateix criteri haurà de ser igualment aplicable a la funció asseguradora que porta a terme la CASS en determinades prestacions econòmiques com: malaltia, invalidesa, accidents de treball, maternitat, reversió..., pel què l'entitat haurà d'avaluar periòdicament les provisions tècniques, pròpies de l'activitat asseguradora, de les que s'haurà de dotar per a cobrir els riscos i compromisos derivats de les mateixes.

2.3.9. Creditors a llarg termini

Presenta el següent detall:

Descripció	Saldo a 31/12/2013	Saldo a 31/12/2012	Variació
Fiances i dipòsits	166.455,09	163.269,55	3.185,54
Total	166.455,09	163.269,55	3.185,54

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

2.3.10. Creditors a curt termini

Presenta el següent detall:

Descripció	Creditors pressupostaris	Creditors no pressupostaris	Total
Prestacions i pensions	2.398.181,50	-	2.398.181,50
Talons prestacions en circulació	1.601.617,76	-	1.601.617,76
Descomptes assegurats en circulació	407.499,42	-	407.499,42
Altres creditors per prestacions i pensions	389.064,32	-	389.064,32
Convenis internacionals per actes	1.377.655,12	-	1.377.655,12
Seguretat Social Espanyola	156.463,89	-	156.463,89
Seguretat Social Francesa	1.154.876,32	-	1.154.876,32
Seguretat Social Portuguesa	66.314,91	-	66.314,91
Convenis internacionals per quotes	3.567.430,18	-	3.567.430,18
Seguretat Social Espanyola	3.567.430,18	-	3.567.430,18
Seguretat Social Portuguesa	-	-	-
Altres serveis i subministraments	381.908,24	-	381.908,24
Per altres serveis i subministraments	358.280,28	-	358.280,28
Govern M.I. Finances	23.627,96	-	23.627,96
Per fiances rebudes i taxes hospitalàries	-	48.735,06	48.735,06
Per fiances rebudes	-	35.421,32	35.421,32
Govern M.I. Finances per IGI	-	13.313,74	13.313,74
Total	7.725.175,04	48.735,06	7.773.910,10

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

Els saldos amb els organismes de la Seguretat Social d'altres països corresponen a prestacions meritades per beneficiaris de la CASS que, a la data del tancament de l'exercici, restaven pendents de pagar.

2.3.11. Ajustaments per periodificació

El saldo a 31 de desembre presenta el següent detall:

Descripció	Saldo a 31/12/2013	Saldo a 31/12/2012	Variació
Seguretat Social Espanyola	1.799.629,64	3.219.360,31	-1.419.730,67
Seguretat Social Portuguesa	613.226,86	374.903,26	238.323,60
Altres ajustos per periodificació	-	43.947,96	-43.947,96
Total	2.412.856,50	3.638.211,53	-1.225.355,03

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

2.4. Estat del romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria retut per l'entitat en l'exercici 2013 presenta el següent detall:

Conceptes	Imports	
1 (+) Drets pendents de cobrament		6.980.066,16
(+) del pressupost corrent	19.346.955,20	
(+) de pressupostos tancats	-	
(+) d'operacions no pressupostàries	87.396,12	
(-) de cobrament dubtós	-12.454.285,164	
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	-	
2(-) Obligacions pendents de pagament		7.773.391,80
(+) del pressupost corrent	7.379.790,20	
(+) de pressupostos tancats	358.180,28	
(+) d'operacions no pressupostàries	35.421,32	
(-) obligacions pagades pendents d'aplicació definitiva	-	
3(+) Fons líquids		6.902.104,72
I Romanent de tresoreria afectat		2.132.846,30
II Romanent de tresoreria no afectat		3.975.932,78
III Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)		6.108.779,08

Font: CASS
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat es desprenen les següents observacions:

Romanent de tresoreria afectat

La CASS ha considerat afectat la part del romanent de tresoreria que prové de l'excés de les transferències rebudes del Govern destinades al finançament del dèficit de la branca general en atenció al que disposa l'article 86.2f de la Llei de la Seguretat Social.

Amb tot, cal tenir en compte que l'article 84, punts 1 a 3, de la Llei de la Seguretat Social regula el destí dels excedents de les branques de jubilació i general a la vegada que limita les transferències entre ambdues seccions.

Aquesta regulació comporta a la CASS la necessitat de diferenciar l'origen dels excedents que ha obtingut, la seva aplicació i, en el cas que aquests excedents s'incloguin en el romanent de tresoreria, considerar-los com a romanents afectats.

2.5. Contractació pública

De la revisió efectuada s'observen les incidències següents:

Contractació d'un gestor de fons sense seguir els procediments previstos a la LCP

Durant l'exercici 2013, la CASS ha contractat un gestor per fons d'un import de 50 milions d'euros, que tenen el seu origen en la reserva de la branca de jubilació, per un preu del 0,15% anual més un variable en funció dels resultats.

Aquest contracte, la licitació del qual no s'ajusta als requisits que marca la LCP pels procediments restringits, s'ha adjudicat sota la forma de contractació directa, sense que es disposi d'un informe on es justifiqui que es podia acollir a alguna de les casuístiques previstes per la LCP per aquesta forma d'adjudicació.

Verificació de la legitimació per a contractar amb l'entitat

De la informació revisada s'observa com l'entitat avalua la legitimitat per a contractar mitjançant l'obtenció d'una declaració genèrica i responsable del licitador de no trobar-se en cap causa que ho impedeixi. Aquest procediment pot ser considerat poc eficaç pel que es recomana que es requereixi una declaració explícita i responsable dels empresaris conforme no es troben en cap del supòsits tipificats per l'article 7 de la LCP, l'article 115 del Codi de l'administració i pels capítols primer i quart dels delictes contra la funció pública de la Llei qualificada del codi penal, en allò que afecten a la legitimació per a contractar, així com duguin a terme consultes en registres públics.

2.6. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a mencionar:

Manca de control pressupostari

La Disposició addicional quarta de la Llei 35/2012, del 13 de desembre, del pressupost per a l'exercici del 2013, estableix:

Quarta

S'addicionen els apartats 3, 4, 5 i 6 a l'article 36 de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996, amb la redacció següent:

“3. El Govern pot aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat de control a la qual estiguin subjectes.

4. La Caixa Andorrana de Seguretat Social queda subjecta al control pressupostari per part de la Intervenció General i, per tant, entra dins l'abast del programa de control pressupostari anual a què es refereix el punt 3.

.....”

Per decret de 27 de març de 2013 s'ha establert el programa per a l'exercici 2013 d'acord amb el qual la CASS ha quedat subjecta a control pressupostari en les modalitats de control financer, control de legalitat i control d'oportunitat econòmica. Segons es desprèn de la informació analitzada, durant l'exercici fiscalitzat l'entitat va estar sotmesa parcialment a aquests controls. No obstant, a la data de finalització del treball de camp corresponent a aquesta fiscalització, el Tribunal no havia tingut accés a l'informe de control financer corresponent.

Economicitat i eficiència de la despesa pública

L'article 36.1 de la LGFP estableix com a finalitats de la gestió de la despesa pública els objectius d'economicitat i eficiència establint per a la seva supervisió i mesura els controls pressupostaris de legalitat, oportunitat econòmica, control financer, control d'eficàcia i control polític.

L'entitat realitza el control pressupostari i financer per branques així com l'evolució dels indicadors estadístics mes rellevants que inclou en els comptes retuts per l'entitat.

L'entitat té establert per llei els objectius de garantir la viabilitat de les pensions, millorar el conjunt de prestacions per tal de preservar-ne l'equilibri i millorar l'eficàcia del sistema i racionalitzar-ne l'estructura reordenant-ne els recursos i la gestió.

En compliment d'aquests objectius, l'entitat elabora i fa públics els indicadors estadístics i els procediments de control relacionats amb el seguiment dels mateixos i dels objectius que per llei té marcats.

2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2008	Pressupost 2009	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013
1. Cotitzacions socials	184.438.000	180.952.000	180.952.000	180.952.000	207.889.973	195.446.524
3. Taxes i altres ingressos	1.693.584	1.660.195	1.660.195	1.660.195	1.504.506	2.385.492
4. Transferències corrents	1.050.000	1.149.001	1.149.001	1.149.001	47.414.799	36.732.667
5. Ingressos patrimonials	2.429.821	3.646.345	3.646.345	3.646.345	2.607.553	3.111.653
Ingressos corrents	189.611.405	187.407.541	187.407.541	187.407.541	259.416.831	237.676.336
8. Actius financers	-	17.133.256	17.133.256	17.133.256	2.842.435	2.663.424
Ingressos de capital	-	17.133.256	17.133.256	17.133.256	2.842.435	2.663.424
Total ingressos	189.611.405	204.540.797	204.540.797	204.540.797	262.259.266	240.339.760

(*) Pròrroga pressupostària

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS

(Imports en euros)

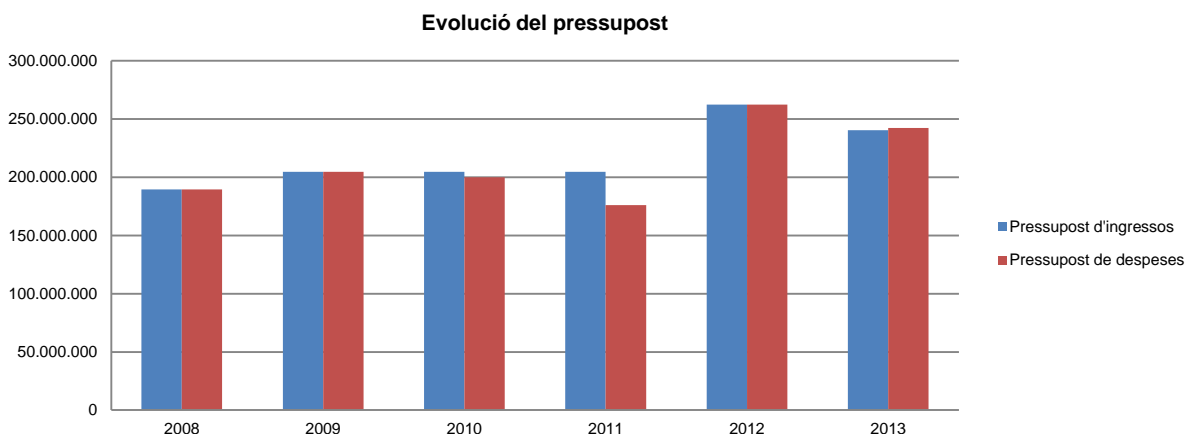
Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2008	Pressupost 2009	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013
1. Despeses de personal	4.465.203	4.747.213	4.747.213	4.747.213	4.907.568	4.771.865
2. Consum de béns corrents i serveis	2.258.370	2.768.852	2.768.852	2.768.852	2.573.668	2.770.789
3. Despeses financeres	13.117	14.230	14.230	14.230	20.622	25.427
4. Transferències corrents	159.535.637	168.081.410	168.081.410	168.081.410	208.171.378	198.145.996
Despeses corrents	166.272.327	175.611.705	175.611.705	175.611.705	215.673.236	205.714.077
6. Inversions reals	7.749.180	6.114.066	1.400.000	500.000	1.105.906	827.013
8. Actius financers	15.589.898	22.802.191	22.802.191	-	45.477.168	35.698.670
Despeses de capital	23.339.078	28.916.257	24.202.191	500.000	46.583.074	36.525.683
Total despeses	189.611.405	204.527.962	199.813.896	176.111.705	262.256.310	242.239.760

(*) Pròrroga pressupostària

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS

(Imports en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS

(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2008	Liquidat 2009	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012 (*)	Liquidat 2013
1. Cotitzacions socials	182.871.659	182.640.760	206.069.473	205.505.780	200.618.705	200.151.701
3. Taxes i altres ingressos	2.207.715	2.079.062	2.681.345	1.331.560	1.980.624	1.911.251
4. Transferències corrents	1.038.677	1.201.267	7.495.575	38.016.485	25.080.046	34.609.484
5. Ingressos patrimonials	3.168.185	3.540.141	3.780.533	3.204.085	2.527.712	2.365.998
Ingressos corrents	189.286.236	189.461.230	220.026.926	248.057.910	230.207.087	239.038.434
6. Alienació d'inversions	-	3.000	-	-	-	-
8. Actius financers	2.308.125	22.287.498	26.889.374	2.562.317	4.981.459	2.454.453
Ingressos de capital	2.308.125	22.290.498	26.889.374	2.562.317	4.981.459	2.454.453
Total ingressos	191.594.361	211.751.728	246.916.300	250.620.227	235.188.546	241.492.887

(*) Ajustat segons observacions de l'informe

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS

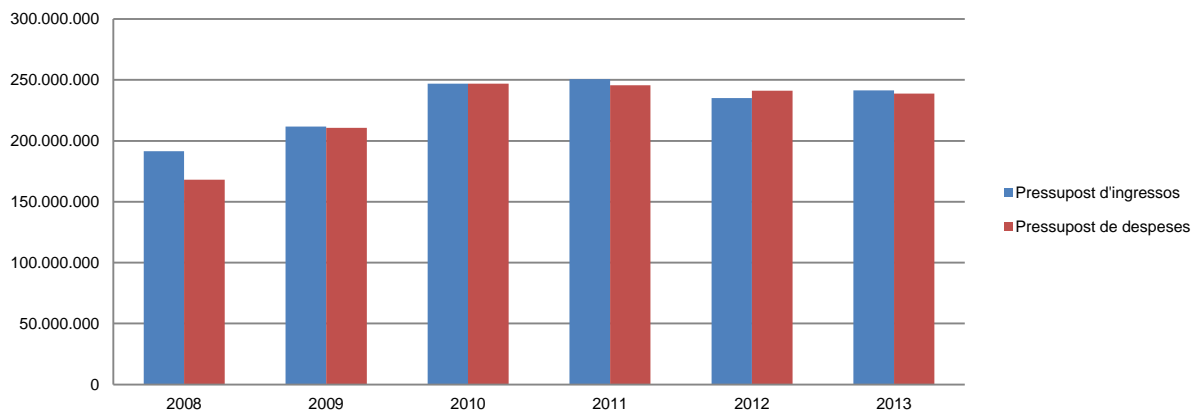
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2008	Liquidat 2009	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013
1. Despeses de personal	4.134.935	4.381.568	4.588.324	4.631.923	4.505.112	4.508.306
2. Consum de béns corrents i serveis	1.448.314	1.719.585	1.606.826	1.500.955	1.682.129	1.950.536
3. Despeses financeres	8.406	1.428	25.052	9.889	803	1.063
4. Transferències corrents	157.859.903	170.957.363	182.776.362	187.463.194	189.953.155	196.768.755
Despeses corrents	163.451.558	177.059.944	188.996.564	193.605.961	196.141.199	203.228.660
6. Inversions reals	994.065	1.454.462	1.488.381	2.559.100	659.829	80.895
8. Actius financers	3.754.684	32.131.787	56.429.616	49.573.533	44.445.718	35.385.649
Despeses de capital	4.748.749	33.586.249	57.917.997	52.132.633	45.105.547	35.466.544
Total despeses	168.200.307	210.646.193	246.914.561	245.738.594	241.246.746	238.695.204

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

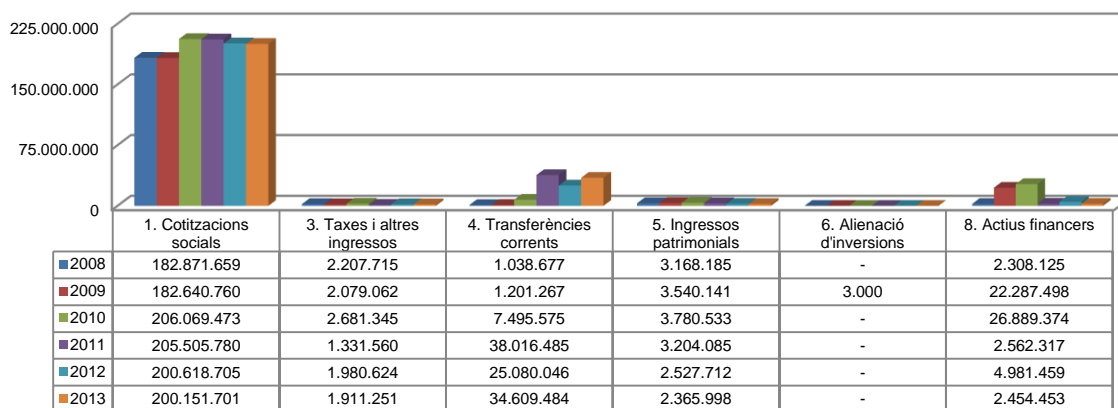
Evolució liquidació del pressupost

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

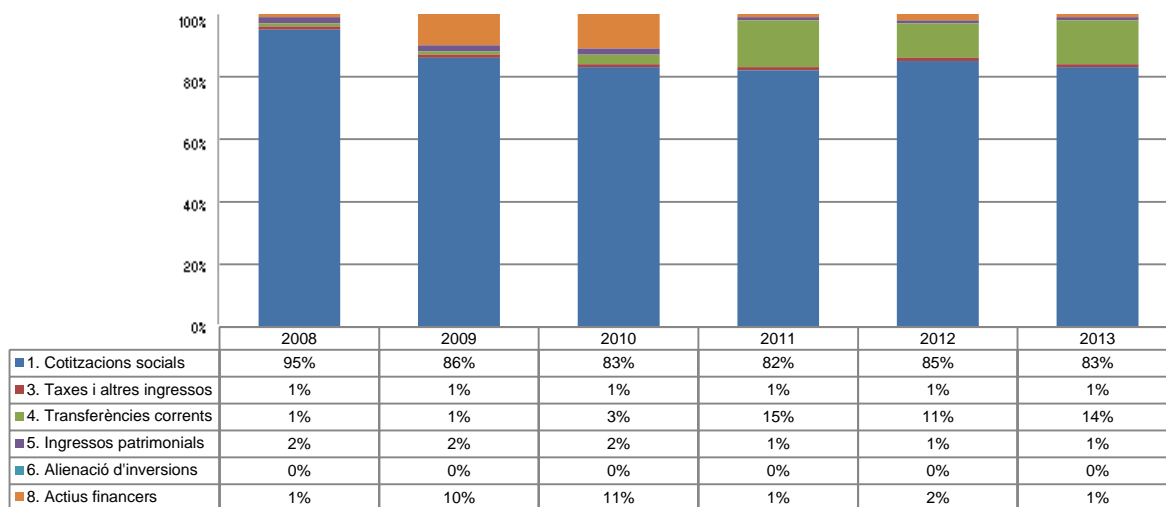
La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

Liquidació pressupost ingressos valor absolut

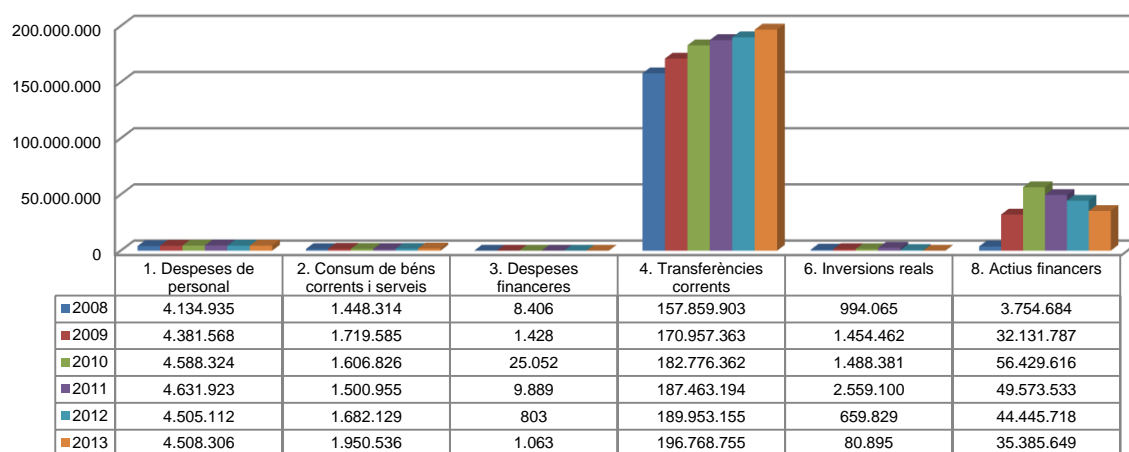
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

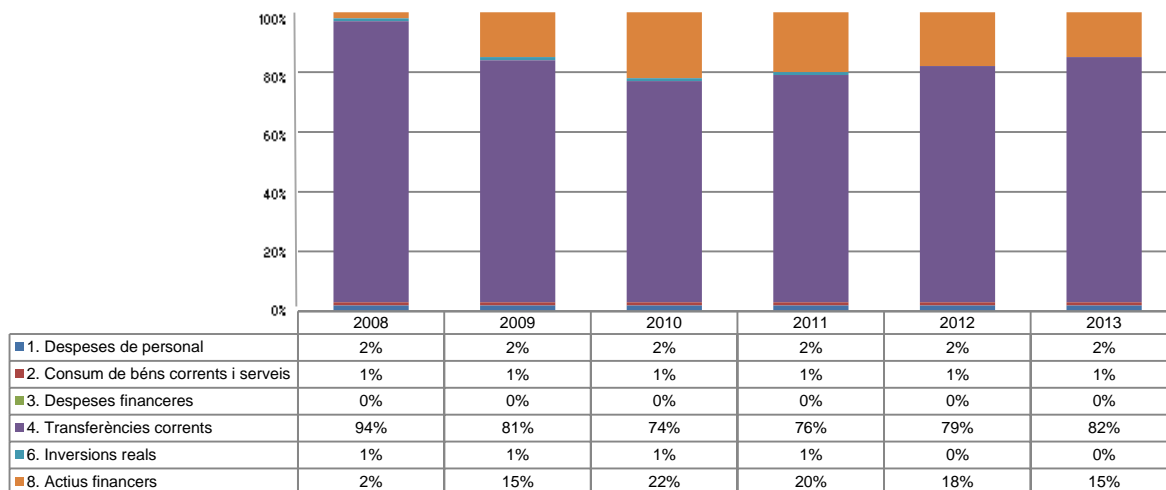
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS

Liquidació pressupost despeses valor absolut

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

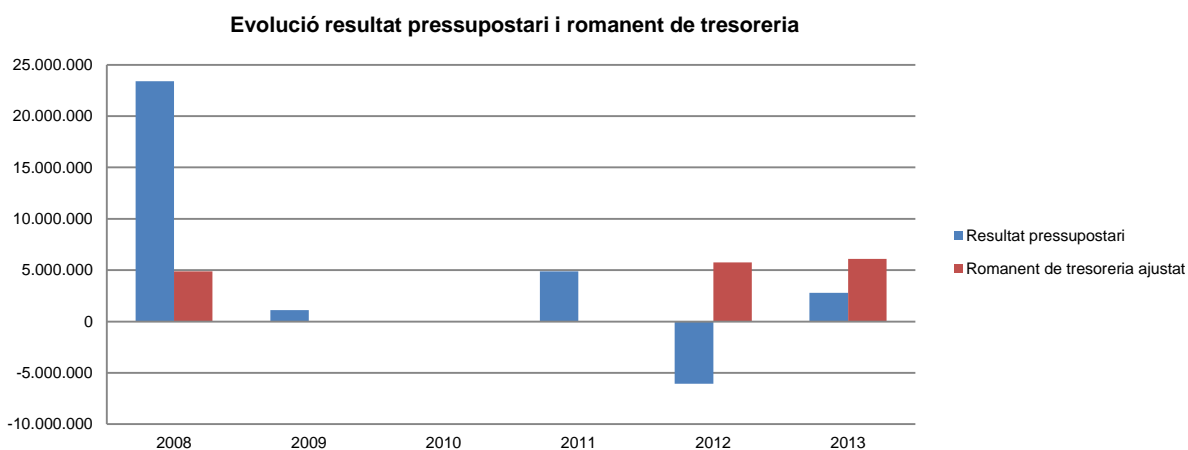
Descripció	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Total ingressos liquidats	191.594.361	211.751.728	246.916.300	250.620.227	235.188.546	241.492.887
Total despeses liquidades	168.200.307	210.646.193	246.914.561	245.738.594	241.246.746	238.695.204
Resultat pressupostari	23.394.054	1.105.535	1.739	4.881.633	-6.058.200	2.797.683

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2008	RT Ajustat 2009 (*)	RT Ajustat 2010 (*)	RT Ajustat 2011 (*)	RT Ajustat 2012	RT Ajustat 2013
1. (+) Drets pendents de cobrament	9.524.742	-	-	-	7.678.624	6.980.066
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-4.927.451	-	-	-	-7.499.454	-7.773.392
3. (+) Fons líquids	280.659	-	-	-	5.587.699	6.902.105
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	4.877.950	-	-	-	5.766.869	6.108.779
I. Romanent de tresoreria afectat	-	-	-	-	661.087	2.132.846
II. Romanent de tresoreria no afectat	4.877.950	-	-	-	5.105.782	3.975.933
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	4.877.950	-	-	-	5.766.869	6.108.779

(*) Tal i com s'explica en els informes corresponents l'entitat no ha presentat l'estat del romanent de tresoreria
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

Indicadors i ratís

Indicadors pressupostaris		Exercici 2009	Exercici 2010	Exercici 2011	Exercici 2012	Exercici 2013
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	= $\frac{\text{Modificacions del pressupost}}{\text{Previsions inicials}}$	6,7%	24,0%	41,0%	0,2%	0,2%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	= $\frac{\text{Drets liquidats}}{\text{Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria}}$	97,4%	99,4%	98,8%	92,0%	100,4%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades}}{\text{Previsions definitives de despeses}}$	96,5%	99,7%	99,0%	91,8%	98,3%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 1}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	2,1%	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 2}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	0,8%	0,7%	0,6%	0,7%	0,8%
% que representa les despeses per transferències corrents	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 4}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	81,2%	74,0%	76,3%	78,7%	82,4%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 6}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	0,7%	0,6%	1,0%	0,3%	0,0%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	= $\frac{\text{(Drets liquidats operacions corrents - obligacions liquidades op. corrents)}}{\text{Drets liquidats operacions corrents}}$	6,5%	14,1%	22,0%	14,8%	15,0%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	= $\frac{\text{(Drets liquidats operacions corrents - obligacions liquidades op. corrents - passius financers)}}{\text{Drets liquidats operacions corrents}}$	6,5%	14,1%	22,0%	14,8%	15,0%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	= $\frac{\text{Drets liquidats totals - transferències}}{\text{Drets liquidats totals}}$	99,4%	97,0%	84,8%	89,3%	85,7%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	= $\frac{\text{Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3)}}{\text{Drets liquidats totals}}$	87,2%	84,5%	82,5%	86,1%	83,7%
Relació entre ingressos per cotitzacions i pagaments per transferències (Determina el % que suposen els ingressos obtinguts per cotitzacions a la CASS respecte de les despeses pagades a beneficiaris de la CASS)	= $\frac{\text{Drets liquidats cotitzacions socials (cap. 1)}}{\text{Obligacions liquidades per transferències corrents (cap.4)}}$	106,8%	112,7%	109,6%	105,6%	101,7%
Ratís de liquiditat		Exercici 2009	Exercici 2010	Exercici 2011	Exercici 2012	Exercici 2013
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	= Actiu corrent - Passiu corrent	252.047.799	365.234.421	431.769.250	413.144.728	438.806.206
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	= $\frac{\text{Actiu corrent}}{\text{Passiu corrent}}$	2.213,0%	4.873,9%	4.158,3%	3.810,5%	4.407,6%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	= $\frac{\text{Efectiu i altres actius líquids equivalents}}{\text{Passiu corrent}}$	72,6%	48,3%	110,8%	50,2%	67,8%

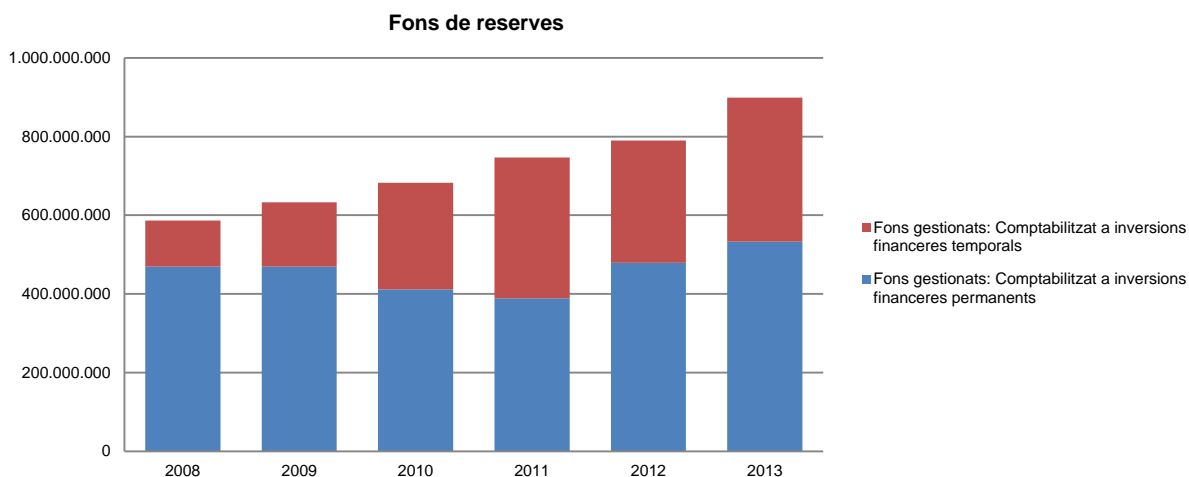
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

Es presenten a continuació uns indicadors específics per l'entitat:

Fons de reserves de la CASS

Fons de reserva	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Fons gestionats: Comptabilitzat a inversions financeres permanents	468.913.784	469.040.717	411.708.981	388.987.521	479.153.437	532.550.692
Fons gestionats: Comptabilitzat a inversions financeres temporals	117.372.958	164.175.812	270.627.444	357.713.191	310.833.369	366.245.442
Total	586.286.742	633.216.529	682.336.425	746.700.712	789.986.806	898.796.134

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

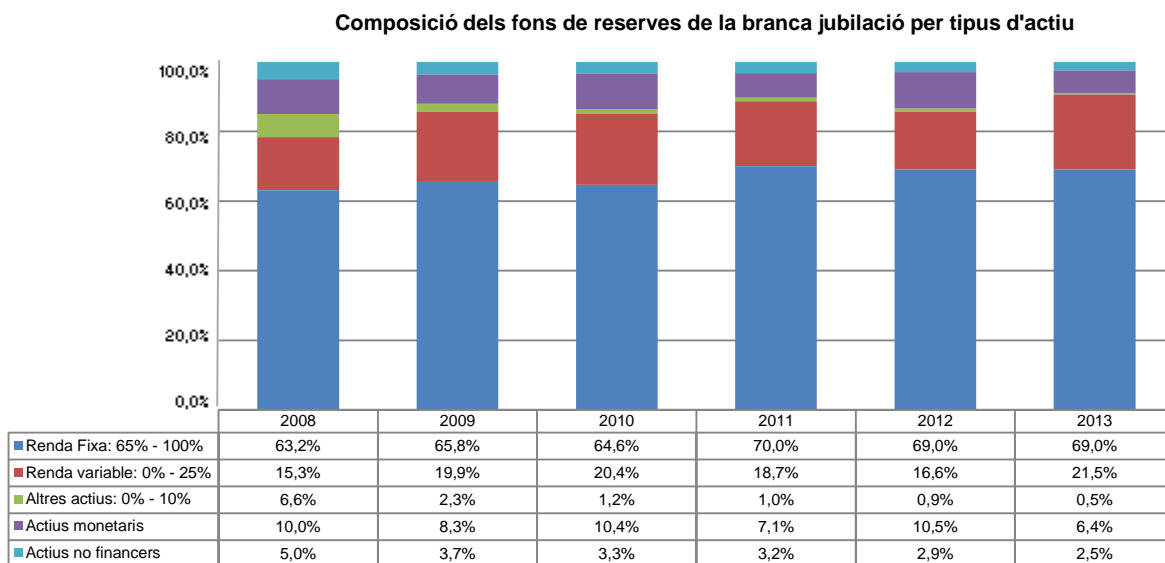

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS
(Imports en euros)

Composició del fons de reserves de la branca jubilació per tipus d'actiu

Distribució per tipus d'actiu	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Renda fixa mínim 65% màxim 100%	63,2%	65,8%	64,6%	70,0%	69,0%	69,0%
Renda variable mínim 0% màxim 25%	15,3%	19,9%	20,4%	18,7%	16,6%	21,5%
Altres actius mínim 0% màxim 10%	6,6%	2,3%	1,2%	1,0%	0,9%	0,5%
Actius monetaris	10,0%	8,3%	10,4%	7,1%	10,5%	6,4%
Actius no financers	5,0%	3,7%	3,3%	3,2%	2,9%	2,5%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS

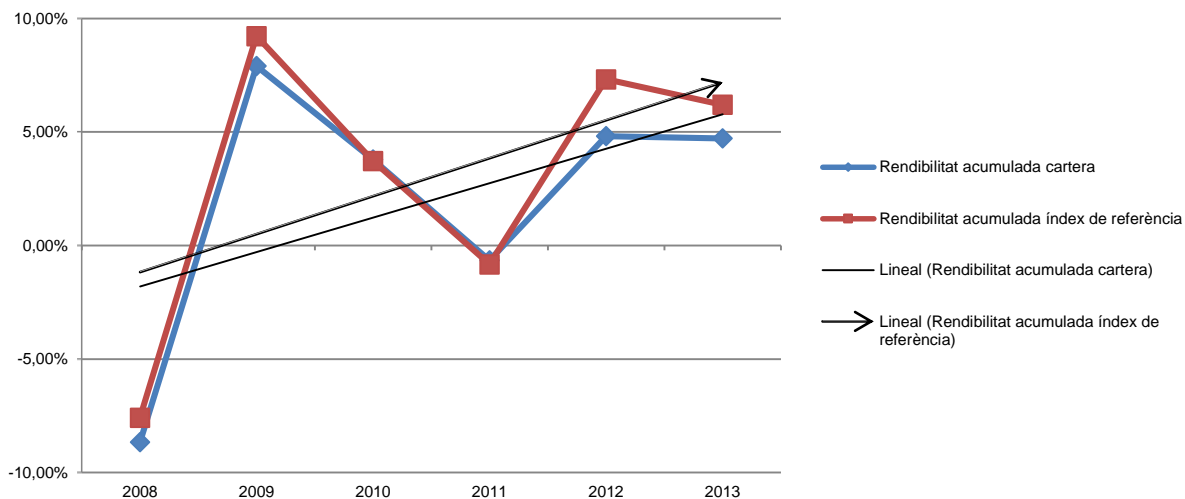
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS

Evolució de la rendibilitat obtinguda i índex de referència

Evolució de la rendibilitat obtinguda i índex de referència	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Rendibilitat acumulada cartera	-8,66%	7,91%	3,79%	-0,65%	4,82%	4,72%
Rendibilitat acumulada índex de referència	-7,58%	9,23%	3,73%	-0,83%	7,32%	6,20%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de la CASS

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- L'entitat ha modificat el criteri de repartiment dels costos generals entre les diferents branques d'activitat fet que ha comportat que a la branca general s'imputin despeses superiors, i a la branca de jubilació, inferiors, en 1.087.151 euros als que resultaria d'aplicar els criteris d'exercicis anteriors. Aquest canvi podria ser contrari al principi d'uniformitat recollit en el PGCP (nota 2.3.7)

Relatives a la contractació pública

- S'ha contractat un gestor per fons d'un import de 50 milions d'euros per un preu del 0,15% anual més un variable en funció dels resultats, per contractació directa, sense que es disposi d'un informe que justifiqui que podia acollir-se a aquesta forma d'adjudicació, ni el procediment s'ajusta a les previsions de la LCP pels procediments restringits. (nota 2.5)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- La liquidació del pressupost retuda per la CASS no conté informació requerida per la LGFP relativa als cobraments i pagaments efectuats fins a 31 de gener de 2014 corresponents a drets i obligacions liquidats en l'exercici fiscalitzat. (nota 2.2)
- En la comptabilització dels imports en concepte de cotitzacions socials, la CASS utilitza l'anomenat criteri de caixa, d'acord amb el qual, aquestes operacions es registren en el moment del seu cobrament, amb independència de la data de la seva acreditació. Aquesta pràctica és contrària al principi pressupostari d'annualitat, previst a l'article 14 de la LGFP i al principi comptable de meritació previst en el PGCP. (nota 2.2.1)
- Les nòmines del personal es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP, tot i que a l'inici de l'exercici l'entitat té compromeses les despeses de personal per aquelles persones les quals presten els seus serveis per a tot l'exercici o, en el seu cas, fins a l'extinció del contracte. Aquesta pràctica, que també afecta les transferències corrents de despesa, provoca que el pressupost no s'utilitzi com l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa. (notes 2.2.5 i 2.2.8)

Altres observacions

- Els empleats fixes de la CASS es beneficien de remuneracions en espècie de les quals es desconeix l'empara normativa que les faculta i/o els acords dels òrgans de govern que les habiliten. (nota 2.2.5)
- El Consell d'administració de la CASS estableix els criteris relatius a la gestió de les inversions financeres. No tenim constància de l'aprovació per part del Govern dels criteris de gestió de les reserves contràriament al previst a l'article 84 de la Llei de la Seguretat Social, així com de la realització, per part de l'INAF d'un informe de seguiment sobre l'evolució i composició dels fons de reserva que requereix el referit article. Aquestes omissions, en el supòsit que puguin ocasionar perjudicis econòmics a l'entitat, poden originar responsabilitats en els termes previstos a l'article 57 de la LGFP. (notes 2.3.2 i 2.3.4)
- No es disposa d'elements objectius que permetin determinar la suficiència de les reserves tècniques que l'entitat té dotades per tal de garantir les obligacions concretes per prestacions futures o, en el seu cas, la necessitat de complementar-les mitjançant l'oportuna provisió, en no disposar l'entitat fiscalitzada, d'estudis actuàrials que valorin l'import global dels compromisos adquirits dels riscos assumits per altres prestacions econòmiques com: malaltia, invalidesa, accidents de treball, maternitat, reversió... (nota 2.3.8)
- Per decret de 27 de març de 2013 s'ha establert el programa de control per a l'exercici 2013 d'acord amb el qual la CASS ha quedat subjecta a control pressupostari en les modalitats de control financer, control de legalitat i control d'oportunitat econòmica. A data de finalització del treball de camp corresponent a aquesta fiscalització, el Tribunal no havia tingut accés a l'informe de control financer corresponent. (nota 2.6)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de la Caixa Andorrana de Seguretat Social a 31 de desembre de 2013, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la LGFP i al PGCP, i guarden uniformitat amb els aplicats en l'exercici anterior.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, la CASS ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2013.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a la Caixa Andorrana de Seguretat Social el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

TRIBUNAL DE COMPTES
REGISTRE D'ENTRADA
Data d'entrada: 7/10/14
Hora d'entrada: 15'30h.
Núm.: 122-14.

CAIXA ANDORRANA DE SEGURETAT SOCIAL
07 OCT 2014
Núm. 332/2014
Entrada ☐ Sortida ☒

Tribunal
Sr. Carles Santacreu Coma
President
C/ Sant Salvador, 10 3r despatx 7
Andorra la Vella

Andorra la Vella, 7 d'octubre de 2014

Distingit senyor,

En relació al vostre escrit, de data 3 de setembre de 2014, sobre la liquidació dels comptes de la CASS corresponents a l'exercici 2013, em plau annexar l'escrit d'al·legacions.

Atentament,

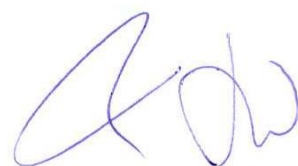

Joaquina Sol i Ordís
Directora general

Al·legacions sobre les recomanacions i observacions formulades en l'informe del Tribunal de Comptes del tancament pressupostari 2013

Al·legacions sobre les recomanacions i observacions formulades en l'informe del Tribunal de Comptes del tancament pressupostari 2013

Nota 2.1.1 Sobre el pressupost inicial (pàg. 7)

Sobre l'observació de les consignacions inicials

El pressupost d'ingressos i de despesa de la CASS fou aprovat pel consell d'administració en sessió ordinària de data 27 d'agost del 2012, presentat en equilibri pressupostari segons estableix l'article 21.2 de la LGFP.

El Projecte de llei del pressupost per a l'exercici del 2013, fou aprovada en la sessió ordinària del Consell General del 13 de desembre del 2012, amb esmena del pressupost d'ingressos de l'entitat de menys 1.900.000 i publicat al BOPA en data 31 de desembre de 2012.

Derivat de l'anterior, en data 28 de gener del 2013, el consell d'administració de la CASS va acordar ajustar el pressupost de despesa del concepte 421 mitjançant la creació d'una reserva indisponible núm.20000055 de l'import esmentat a fi de garantir l'acompliment del principi d'equilibri.

Nota 2.2. Sobre la liquidació del pressupost (pàgs.11-12)

2.2.1 Sobre els impostos directes i cotitzacions socials (pàg.12)

Sobre les cotitzacions socials l'entitat estima que dona compliment amb suficiència al principi d'anualitat, donat que:

Per a l'execució dels ingressos, la CASS incorpora al pressupost els drets econòmics liquidats durant l'exercici amb independència del període de què se'n deriven.

L'entitat per activitat i procediment reglamentari de recaptació, obté el seu recurs principal, la cotització, mitjançant la liquidació per l'acte de l'"auto declaració" realitzada pels declarants i per mesos vençuts. L'aplicació pressupostària del reconeixement es fa amb la recepció dels fons i la declaració. A l'aplicació pressupostària predomina el principi de prudència, l'ingrés efectiu es converteix en un recurs consolidat pel finançament de la despesa pressupostària de l'exercici.

Fins al 2009, l'antiga legislació de la CASS contemplava que els drets que obre van lligats a l'ingrés consolidat mitjançant el cobrament efectiu.

És important també tenir en compte que l'entitat no té dret a l'endeutament, i fins a data d'avui, únicament compta amb els recursos efectivament recaptats per finançar la despesa certa, generada i compromesa a l'exercici corrent.

Tot i això, la CASS veuria molt favorable que la interpretació dels extrems de la llei es regulessin per un reglament de comptabilitat pressupostària, com és d'aplicació en els països de l'entorn europeu, on es contempla l'especificitat i activitat de les respectives seguretats socials.

Sobre el principi de meritament, estipulat al PGCP, fins a l'entrada en vigor de la Llei 17/2008 i, principalment, amb el reglament regulador del procediment de cotització i de recaptació del 17 de febrer del 2010, la CASS s'ha ajustat a aquest principi a nivell de resultat de comptabilitat financera, en el tancament de comptes del 2013.

Nota 2.2.5 Sobre despeses de personal (pàg.13)

- **Sobre les retribucions en espècie al personal sense regulació expressa (pàg.13 i 14)**

- La cotització a la banda C és un avantatge atorgat per acord del Consell d'Administració del 31/07/1990. Des de gener del 2007, amb acord del consell del 31/01/2007, l'entitat va modificar el mecanisme de cotització i comptabilització, en mèrit de les recomanacions del Tribunal de Comptes de 19 de desembre 2006 relatives als comptes de l'exercici 2005, de forma que la cotització en classe C es descompta del salari, tal com preveu l'article 103 de la Llei 17/2008, de la seguretat social.
- La cobertura a càrrec de l'entitat fins al 100% del salari de les baixes. És una pràctica invariable des de la creació de l'entitat, amb un tractament assimilat al personal de la Casa de la Vall de l'època. Aquest avantatge no ha estat canviat donat el baix absentisme del personal.

- **Sobre l'enregistrament comptable de les fases de despesa (pàg.14)**

Les nòmines del personal es registren pressupostàriament en un sol acte les fases ACLOP, de conformitat amb el que s'estableix a l'apartat 5 de l'article 17 de la Llei 35/2012 del 13 de desembre, del pressupost per a l'exercici 2013, sobre l'exempció al tràmit de fiscalització per les despeses de capítol 1. Atès que aquestes despeses estan sotmeses a comprovacions de control oportunes prèvies als pagaments, i que qualsevol contractació i les conseqüents obligacions estan condicionades per la legislació pressupostària, s'acompleix raonablement amb el principi d'especialitat quantitativa.

Nota 2.2.8 Sobre l'enregistrament de les fases de despesa (pàg.15)

Sobre l'observació de la consignació en un sol acte de l'autorització, compromís i liquidació de les despeses dels sistemes de seguretat social, capítol 4, i per tant de les garanties d'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

El principi d'especialitat quantitativa suposa que no es pot comprometre més despesa que l'aprovada a la llei de pressupost, amb les excepcions de crèdits ampliables, suplementos de crèdits i crèdits extraordinaris.

Les obligacions de despesa de la Seguretat Social andorrana, definits en els texts articulats dels pressupostos generals anuals afecten, principalment, a les operacions de cobertura social i de despesa sanitària, que per la seva naturalesa, són obligacions de difícil previsió i ineludibles dins del que determinen les disposicions normatives sobre prestacions i pensions del sistema de seguretat social.

Atès que en les lleis de pressupostos de l'entitat es defineixen com a crèdits ampliables, a nivell de concepte, els crèdits lligats a les transferències corrents del capítol 4 i del capítol 8 per prestacions i pensions del sistema de seguretat social, (despeses pròpies i de bestretes de convenis internacionals) aquestes obligacions ho són sempre a mesura que es necessita donar compliment a les normatives en vigor sobre prestacions i pensions.

Vist la seva naturalesa ex lege, que no afecta a la seva validesa, les obligacions de prestacions i pensions es generen en un sol acte les fases ACLOP.

Notes 2.3 Sobre quadre de finançament i variació de capital de circulant (pàg.22)

La conciliació entre el resultat comptable i recursos obtinguts serà completada amb l'apartat 8 de la quarta part del PGCP en la propera execució.

Nota 2.3.2 i 2.3.4 Inmovilització financer i variació d'actius (pàg.24-25) i Inversions financeres temporals (pàgs.26-27)

- **Sobre l'aprovació dels criteris de gestió de les reserves i informe de seguiment (pàg.25 i pàg.27)**

Efectivament, l'article 84.5 de la Llei 17/2008 del 3 d'octubre de la seguretat obliga a Govern a aprovar els criteris de gestió del fons de reserva proposats pel Consell d'Administració, previ informe de l'INAF. Des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, l'entitat ha informat a Govern sobre el mandat i els canvis que s'hi ha anat introduint.

Pel mandat 2013, seguint les disposicions del article 85.a) el Consell d'Administració aprova els informes i propostes de la Comissió delegada pel seguiment dels fons de reserves i als efectes de l'article 84 es tramita seguidament al Govern d'Andorra, en data 18 de desembre 2012, sense cap resposta formal.

Tan mateix aquest Consell ha informat en els mateixos termes a l'INAF de la disposició legal i dels criteris i canvis de mandat. En resposta de 28 d'octubre de 2011 per part de l'INAF, aquest ens considera que la seva actuació ha d'estar subordinada al desplegament normatiu per portar a terme una valoració de l'evolució i composició dels fons de reserves. Aquest requeriment legal ha estat novament informat a l'INAF en data

28 de maig de 2014, amb contesta de 03 de juliol de 2014 en els mateixos termes que l'any 2011.

Vist l'exposat, les decisions del Consell d'Administració relatives al mandat de gestió de la CASS han estat degudament proposades i comunicades al Govern d'Andorra i a L'INAF, als efectes de l'article 84 de la Llei 17/2008 del 3 d'octubre de la seguretat social.

- **Sobre les provisions per inversió en una societat (pàg.25)**

A data de tancament els comptes de la societat no estan presentats. Als estats financers s'exposen els criteris de dotació aprovades pel Consell d'Administració en base a criteris de prudència.

Per la societat Comapedrosa, participada al 100% de l'entitat, es dota una provisió de 200.000 euros per principi de prudència ajustant la valoració de balanç a la situació del mercat immobiliari. Indicar que d'aquesta societat es va aportar en els treballs d'auditoria els comptes degudament formulats, en format normalitzat i de conformitat amb les exigències de l'agència tributària (model 200) i d'enregistrament de comptes del registre mercantil d'Espanya, és a dir, certificat de l'acta d'aprovació de comptes de 30 de juny 2014, Comapedrosa 2013 Sumes i saldos, Comapedrosa 2013 Balanç de situació, Comapedrosa 2013 Llibre de major, Comapedrosa 2013 PiG i Declaració Impost Societats 2013 Societat Coma Pedrosa.

Nota 2.3.5 Tresoreria i comptes financers (pàgs.27-28)

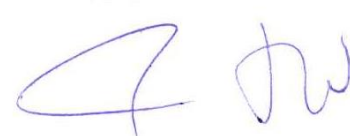
- **Sobre l'estat de tresoreria (pàg.28)**

En relació a la confecció de l'estat de la gestió comptable de tresoreria, d'acord amb les recomanacions del Tribunal de Comptes, l'entitat ha inclòs aquest estat en el tancament de comptes 2013.

No obstant l'entitat no està en mesura encara de diferenciar de manera automatitzada els pagaments segons resulten del pressupost corrent o del pressupost tancat. El compliment de l'esmentat desglossament segons requereix l'article 48.c de la LGFP amb un tractament manual resulta molt feixuc per la volumetria d'operacions que s'enregistren. No obstant, la informació de l'estat de tresoreria es presenta de forma separada entre operacions pressupostàries i no pressupostàries, desagregant les operacions pressupostàries.

- **Sobre efectiu en diversos serveis CASS (pàg.28)**

La CASS disposa de dues caixes d'efectiu en metàl·lic per pagament de despeses petites gestionades per la secretaria general pels consums necessaris per reunions del Consell d'Administració i d'altres institucionals, que són mensualment conciliades, i que funcionen com a despesa a justificar, i conformades per la direcció financera.

Una altra caixa (amb caixa forta) per a l'Àrea de Control Administratiu, que requereix d'un petit fons per canvis en els cobraments d'efectiu. Els cobraments realitzats en aquesta àrea es fan normalment en talons, o en efectiu, i són ingressats al banc diàriament. Seguidament es passa la relació i comprovants al departament comptable pel seu registre. Aquest servei es queda un fons de 65 euros per canvis.

- **Sobre les modalitats de mitjans de pagaments informatitzats (pàg.29)**

L'entitat subscriu l'observació dels mitjans de pagaments exposada pel Tribunal de Comptes de l'importància d'adequar la normativa a la inevitable actualitat dels temps i exigències tecnològiques.

Nota 2.3.7 Sobre canvi de criteri en la distribució dels costos entre les diferents branques (pàg.31-30)

Referent als canvis de criteri de distribució dels costos dels serveis generals entre les diferents branques venen motivades pels canvis que comporta la Llei 17/2008 que altera de manera substantiva les activitats de les branques històriques de l'entitat.

La convenció històrica, basada en la distribució de costos en funció dels ingressos per cotitzacions estipulats per llei, queda desconnectada de la realitat, complexitat i esforços dedicats en les activitats de les branques, i és qüestionable sota l'òptica de la comptabilitat analítica de costos.

Durant els exercicis 2009 al 2012, aquesta adequació, en funció dels recursos i demandes que requereixen cada branca, no va poder ser revisada ateses les successives pròrrogues pressupostàries que feien impracticable qualsevol revisió. No es fins l'avantprojecte 2013 que es va poder debatre i aprovar pel Consell d'administració la revisió d'aquesta convenció.

L'entitat entén que el principi d'uniformitat va deixar de ser aplicable en allunyar-se de la realitat que marca l'aplicació de la Llei 17/2008, i no s'altera, sinó al contrari, es reforça, l'imatge fidel de la situació patrimonial i dels resultats de les branques.

Nota 2.3.8 Sobre provisions per riscos i despeses (pàg.36-37)

Actualment la branca jubilació de la CASS adquireix compromisos amb els seus assegurats en funció del nombre de punts que aquests van adquirint a excepció que l'assegurat gaudeixi d'una pensió d'invalidesa, ja que en aquests casos si l'import de la pensió d'invalidesa és superior a la que correspondria pel nombre de punts adquirits, la branca jubilació es fa càrrec de l'import de la pensió d'invalidesa.

L'article 201.1 de la Llei 17/2008 fixa un factor de conversió del punt de jubilació, essent la relació entre el preu de compra i el preu de venda del punt de jubilació de 8, havent estat aquest coeficient de 6,4 fins el 31 d'octubre del 2009.

Segons l'estudi actuarial efectuat l'any 2012 per "Vincles"¹ amb legislació constant, la branca de jubilació de la CASS entrarà en dèficit l'any 2016/2017 i les reserves s'esgotarien l'any 2030/2031. La crisi econòmica d'Andorra dels darrers anys, amb la consegüent davallada dels ingressos per cotitzacions, apropa en el temps el dèficit de la branca jubilació, que segons la projecció realitzada l'any 2009 pel "Gabinete de Asesoramiento económico y social SL" arribava l'any 2022.

L'estudi conclou, però que el factor demogràfic no sembla ser el principal factor en el devenir de la sostenibilitat financera del sistema de pensions. El causant del desequilibri en la branca de jubilació de la CASS és bàsicament la gran bossa de punts comprats i que comprometen els pagaments futurs, perquè s'han comprat segons uns factors de conversió que no reflecteixen l'esperança de vida de la població en cada moment.²

A tots els països del nostre entorn i especialment a tota la Unió Europea³ existeix una preocupació per aconseguir i mantenir els equilibris bàsics dels sistemes de pensions, això queda reflectit en els continus canvis que s'estan portant a terme en aquests països i això implica que els processos de reforma siguin necessàriament dinàmics i constantment posats al dia en funció de com van modificant-se les circumstàncies econòmiques i socials específiques de cada país. Avui, la reforma de les pensions figura en l'ordre del dia de molts països i hi seguirà durant molt temps.

A la memòria dels estats financers de la CASS de l'any 2013, es fa referència a la rellevància del nombre de punts adquirits tant pel assegurats actius a Andorra com per aquelles persones que han cotitzat en algun moment de la seva vida laboral a la CASS, i que han adquirit drets com a futurs pensionistes, assenyalant també que la fórmula de càlcul de la pensió de jubilació es fixa per Llei i no té en compte ni l'esperança de vida en el moment de jubilar-se, ni el rendiment del fons de reserves de la branca⁴.

En relació a les prestacions econòmiques a càrrec de la branca general cal assenyalar que amb la Llei 17/2008 pràcticament totes aquestes prestacions derivades de situacions de malaltia, invalidesa, accidents de treball i maternitat han estat incrementades, també s'han creat noves prestacions com són les de paternitat i s'ha reduït el percentatge d'invalidesa necessari per tenir dret a una pensió i tot això sense que s'hagi incrementat la cotització de la branca general. També s'han traslladat a càrrec de la branca general el finançament de les pensions d'orfenesa, que tal com estan definides actualment tindrien una consideració més aviat de tipus no contributiu, o de les pensions d'invalidesa dels 60 als 65 anys.

Per tant, més que una dotació de provisions en cada branca, caldria un replantejament global de la situació de cada branca per garantir la viabilitat de cada una d'elles.

¹ VINCLES *Estudi actuarial de la branca de jubilació de la Caixa Andorrana de Seguretat Social*, Novembre de 2012

² VINCLES *Estudi actuarial de la branca de jubilació de la Caixa Andorrana de Seguretat Social*, Novembre de 2012, pàgina 58

³ COMISIÓN EUROPEA, Libro Blanco. *Agenda para unas pensiones adecuadas, seguras y sostenibles*, Brussel·les, febrer 2012

⁴ CAIXA ANDORRANA DE SEGURETAT SOCIAL, *Estats financers 2012* (març 2013) Andorra la Vella, pàg.10-11

Sobre l'observació d'aplicar criteris d'empreses asseguradores, donat les distàncies entre les responsabilitats, normatives de governació i mecanismes de finançament d'una entitat pública i empreses privades no veiem practicable l'aplicació de provisions tècniques pròpies del sector assegurador.

En el sector assegurador privat, els càlculs de provisions tècniques esmentat per sinistres pendents de liquidació no coneguts o reportats a la data de tancament (IBNR) té com element rellevant els càlculs actuariais de la sinistralitat esperada.

Els mètodes d'estimació de matemàtica actuarial són un element clau del negoci assegurador i reassegurador a l'hora de determinar la prima de risc que conforma la part bàsica del rebut a cobrar als tomadors de les pòlisses d'assegurança. Aquestes provisions tècniques tenen per objectiu la revisió i adequació de les primes cobrades amb la càrrega de sinistralitat que cada cobertura, tenint en compte les seves característiques, i de dotar de garantia financera a la societat asseguradora per fer front a les obligacions futures preservant a la societat de la descapitalització per la via de la distribució de dividends i garantir la seva solvència per operar en el mercat domèstic.

Entenem que per l'entitat parapública no aplica aquest tipus de plantejaments, el finançament de l'entitat està regulat per les normes dels pressupostos de l'Estat i no per les de mercat. El finançament de la branca general està garantit segons article 86.f) de la Llei 17/2008 del 3 d'octubre de la seguretat social.

Nota 2.4. Sobre romanent de tresoreria afectat (pàg.32)

L'entitat identifica els excedents afectats pel finançament de la branca general amb origen de les transferències de l'Administració, al constatar-se en liquidació pressupostària, el manament de fons líquids per atendre les obligacions de la branca.

Nota 2.5 Sobre Contractació pública (pàg.33)

- a) Sobre la contractació d'un gestor de fons sense seguir els procediments previstos a la LCP.

La contractació d'un nou gestor pel fons de reserva de la CASS duta a terme l'any 2013 s'emmarca en un procés iniciat amb anterioritat. L'origen d'aquesta decisió és que al 2010 el fons de reserva va veure com el nombre de gestors internacionals es reduïa a un, mentre que al 2007 eren tres (Amex, SGAM i CAAM). Aquest únic gestor internacional era Amundi, entitat nascuda de la fusió entre SGAM i CAAM, i que va comportar una concentració sobrevinguda del 22% del patrimoni sota gestió en mans d'una mateixa entitat.

El primer pas per resoldre aquesta situació es va donar al 2012, amb l'adjudicació de la gestió de 50 milions d'euros a Natixis Asset Management. Al 2013, la incorporació de CM-CIC Asset Management va culminar l'objectiu de recuperar els tres gestors internacionals que havia tingut el fons.

El procés de contractació seguit en ambdós casos va ser molt similar. Es va convocar una licitació restringida a França i es va adjudicar per contractació directa. Es va tenir en compte:

- els recursos limitats de la CASS per abordar un procés de selecció d'abast internacional.
- la disponibilitat de liquiditat a França, país on es va considerar oportú mantenir els diners dipositats per raons fiscals (OPCVM com a vehicle d'inversió fiscalment interessant per a la CASS), legals (supervisió i marc regulador que protegeixen a l'inversor), proximitat amb els equips de gestió (s'exigeix als equips reunions trimestrals a Andorra), entre d'altres.
- l'especificitat tècnica dels serveis requerits, la gestió d'un patrimoni que està vinculat a un sistema de pensions públic.

Aquests factors van motivar que, ja en la licitació del 2012, es plantegessin uns criteris d'admissió prèvia molt exigents, a fi de limitar el concurs a entitats gestores que oferissin el màxim de prestacions en la gestió, en experiència amb clients similars a la CASS (fons de pensions), en recursos posats a disposició de la gestió.

Al 2013 es va considerar oportú mantenir els mateix nivell d'exigència en els criteris d'admissió prèvia, fet que va limitar el nombre d'entitats participants.

Al llarg del procés de licitació es va posar de manifest la dificultat que comportava el fet d'encaixar les necessitats de contractació del fons de reserva amb la Llei de contractació pública del 09-11-2000. Així mateix, es va constatar la manca d'una llei específica que regulés el fons de reserva, prevista per la llei 17/2008 en la seva disposició final segona. Malgrat no disposar en aquell moment d'un marc legal prou desenvolupat, es considera que la CASS va actuar sota un criteri de prudència i amb l'objectiu de protegir el patrimoni del fons.

Finalment es recorda que el departament d'Intervenció General de Govern va emetre un informe favorable a aquesta licitació, amb data 22 d'octubre de 2012, previ a l'acord del Consell d'Administració de la CASS del 25 d'octubre de 2012 d'iniciar el procés. L'adjudicació va ser acordada pel Consell d'Administració en la sessió del 25 de febrer de 2013.

- b) Sobre la legitimació per a contractar amb l'entitat, els procediments administratius dels plecs de bases, que són considerats poc eficaços, són els generalment aplicats a l'Administració pública. En la mesura de les possibilitats tècniques i dels procediments i terminis de licitació, es fan les verificacions de no deute amb l'Administració general. Tot i així, la Intervenció General, en aplicació de l'article 28 sobre els tràmits administratius de la Llei 93/2012, inicia al 2012, un canvi en aquest sentit per la reorganització de tràmits de cara a nous concursos i de verificacions internes que constin a l'Administració general, que han de millorar la seva eficàcia.

Nota 2.6 Sobre el control de la legalitat i financer (pàg.43)

A la data de finalització dels treballs de camp de l'auditoria del Tribunal de Comptes de l'exercici 2013, la Intervenció General no havia finalitzat encara els informes de fiscalització dels comptes, raó per la qual no s'han pogut posar a disposició del Tribunal de Comptes.

No obstant, a l'entitat li consta la regularitat dels treballs de camp de fiscalització i l'aplicació efectiva del Decret del 28 de març del 2012 d'aprovació del Reglament relatiu a l'establiment d'un programa de control pressupostari per a l'exercici 2012. Des de maig de 2012, s'implanta i efectua des d'aquesta data el procediment de control pressupostari previst a l'article 4.b de "fiscalització prèvia, en la fase de liquidació de les despeses l'autorització dels quals és competència dels directors de les entitats parapúbliques o de dret públic pel que fa als pressupostos respectius i que no són de la naturalesa de les despeses a les quals es refereix l'apartat 4. d) i que per els imports no estan sotmesos a autorització del Consell d'administració".

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.